

Klimastatus 2023

Detaljeret status på klimaplanens fem temaer

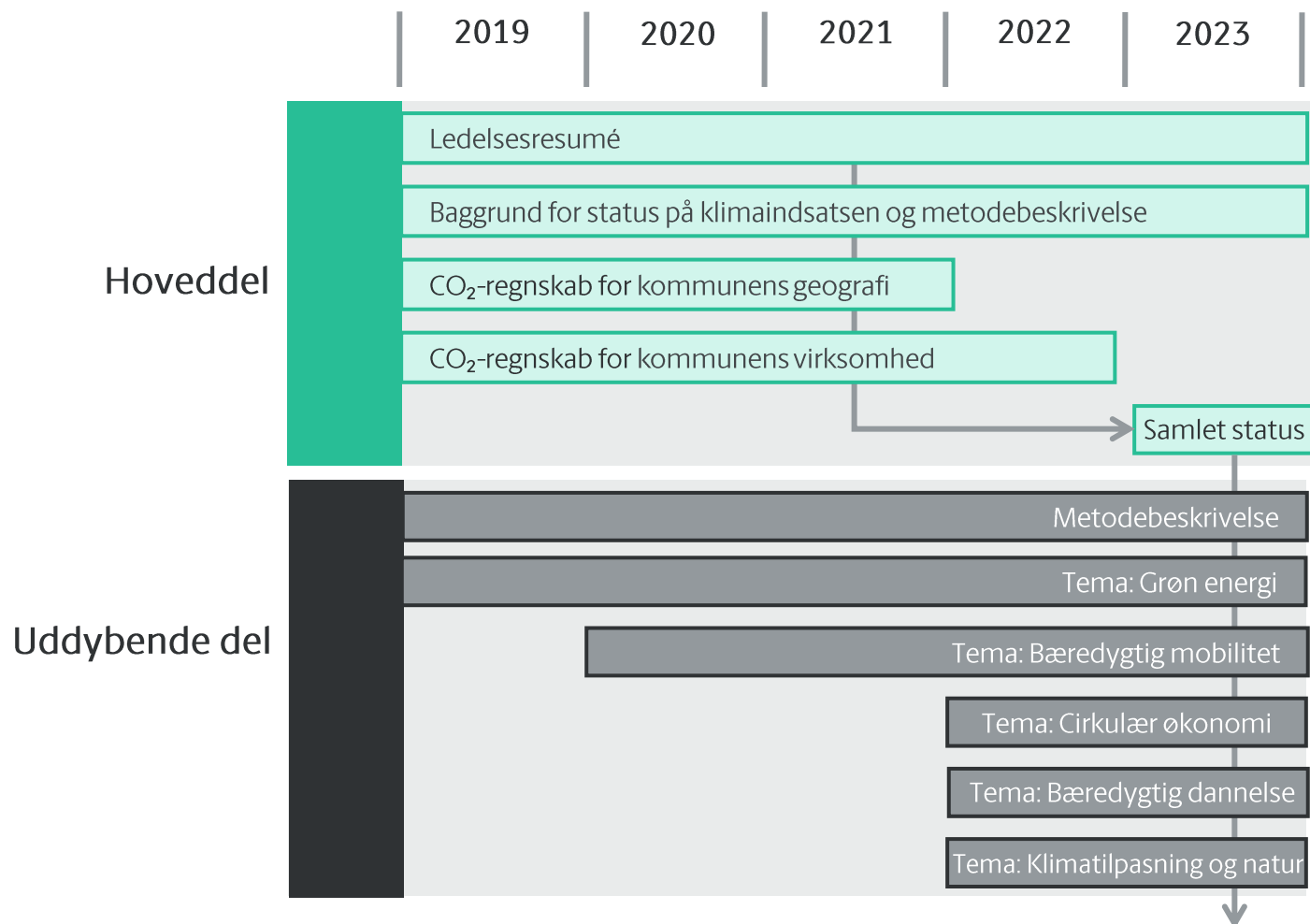
Uddybende del

Læsevejledning

Klimastatus 2023 gør status over Gentofte Kommunes klimaindsats 2019 - juli 2023. Her følger en kort vejledning til læseren:

- Nærværende oplæg er den uddybende del af Klimastatus 2023 og indeholder en detaljeret gennemgang af status på klimaplanens fem temaer. Figuren til højre viser indholdet i klimastatus' to dele (hoveddelen og den uddybende del).
- Status er lavet ud fra princippet om at anvende nyeste tilgængelige data og der er derfor nogle steder forskel på, hvilke årstal status er opgjort for. Derudover forsøges så vidt muligt, at vise udviklingen siden 2019, da det er benchmark-året i CO₂-regnskabet.
- Figuren til højre viser hvilke år, der gøres status for i hvert afsnit.

Metode for status på klimaindsatsen

Der er anvendt flere metodikker og mange forskellige datakilder til at gøre status på klimaindsatsen. Her gennemgås metode og datakilde for hvert af rapportens dele:

CO₂-regnskab for geografien: Regnskabet er baseret på data for kommunens CO₂-udledning fra Energistyrelsens Energi- og CO₂-beregner. Beregneren indeholder ikke data om forbrugsbaserede udledninger, der antages af udgøre den største andel af en borgers udledning. Nyeste data fra beregneren er fra 2021, blev offentliggjort i maj 2023 og revideret i august 2023. Analyserne er udarbejdet af Klimaenheden og kvalitetssikret af EA Energianalyse, der også har lavet regnskabet for 2019, som bruges som baseline.

CO₂-regnskab for kommunens virksomhed: Regnskabet er baseret på kommunens egne data for energi- og transportforbrug. Data for affaldssortering er anvendt perspektiverende, og indgår ikke i beregningen af kommunens samlede CO₂-udledning. Regnskabet er så vidt muligt udarbejdet efter samme principper som regnskabet for geografien, men der er også taget hensyn til metoden anvendt i kommunens tidligere regnskaber. Regnskabsåret er for 2022, og der sammenlignes med 2019-2021. De tidligere års resultater er genberegnet med nuværende metode.

Status på tiltag: Data er indsamlet fra opgaveområderne, hvor de enkelte tiltag bor. Tovholdere har indrapporteret status på "deres" tiltag efter en såkaldt "trafiklysmodel". Modellen er vist til højre. Tovholderne har også angivet, hvilken fase implementeringen af tiltaget er i. Status giver et øjebliksbillede af hvordan det går med implementeringen af tiltagene per 1. juni 2023. Tiltag fra budgetaftalen er markeret med:

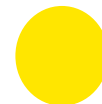
Status på mål: Datakilder er forskellige fra mål til mål, ligeledes baselines og årstal og måned for hvornår status er opgjort ud fra princippet om at anvende nyeste tilgængelige data. Datakilder for mål er angivet i noterne, årstal i figuroverskrifterne. 4-årige mål er markeret med: (4)

Trafiklysmodellen

Tiltaget er alvorligt udfordret eller gået i stå af omstændigheder, som kræver beslutning/handling fra andre end projektlederen. Det kan fx være der skal træffes ledelsesbeslutning om noget. Det kan også være eksterne omstændigheder, der bremser projektet (fx lovgivning, andre aktører eller lign.).

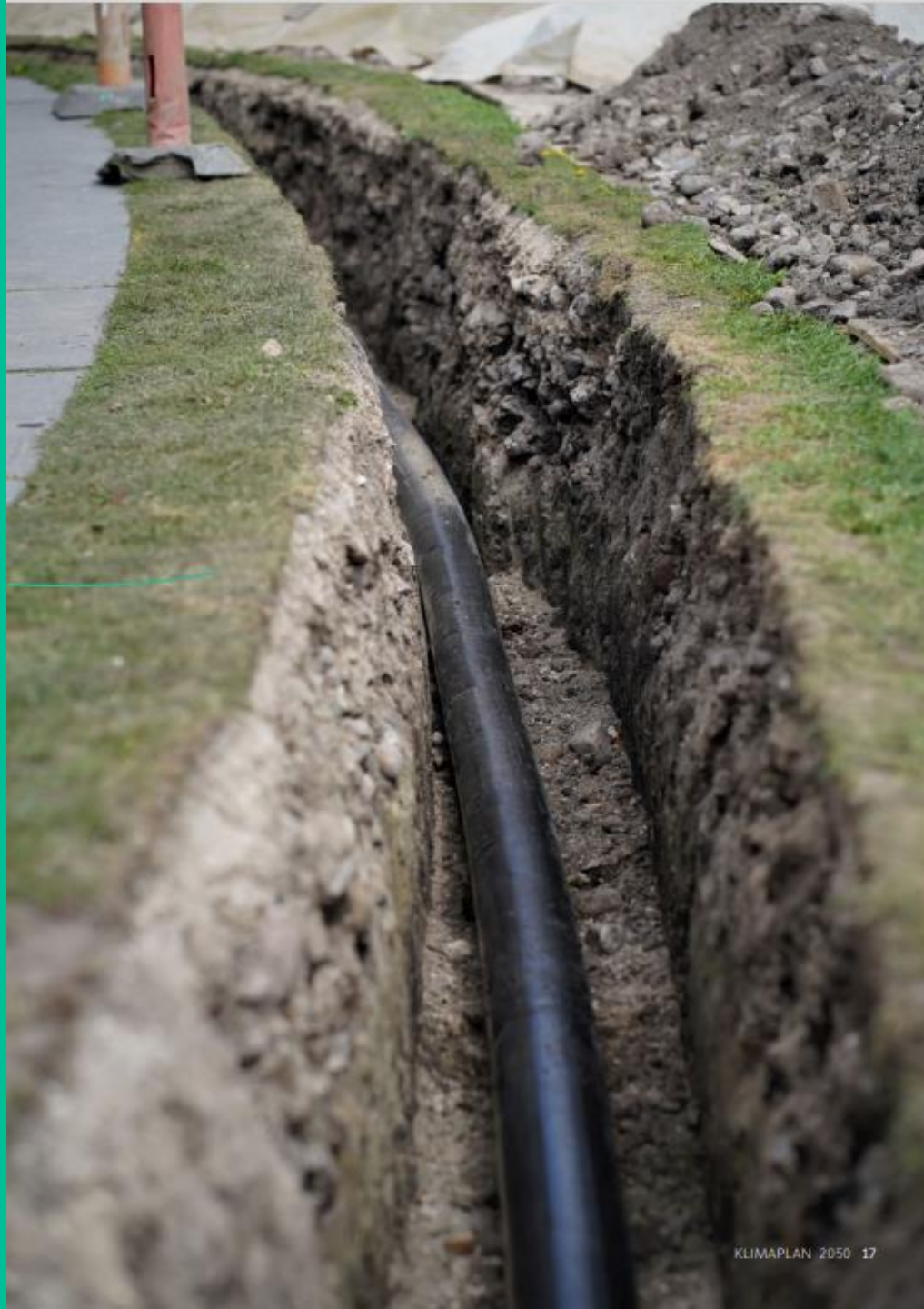
Tiltaget forløber ikke som forventet (fx manglende fremdrift, udeblevne effekter) Justeringer af tiltaget overvejes.

Tiltaget forløber som forventet. Der er fremdrift og tiltaget virker som det er tiltænkt.

Grøn energi – Status på mål og tiltag

Grøn energi: 7 mål, 3 indsatsområder og 10 tiltag

Grøn energi er centralt for klimaneutralitet

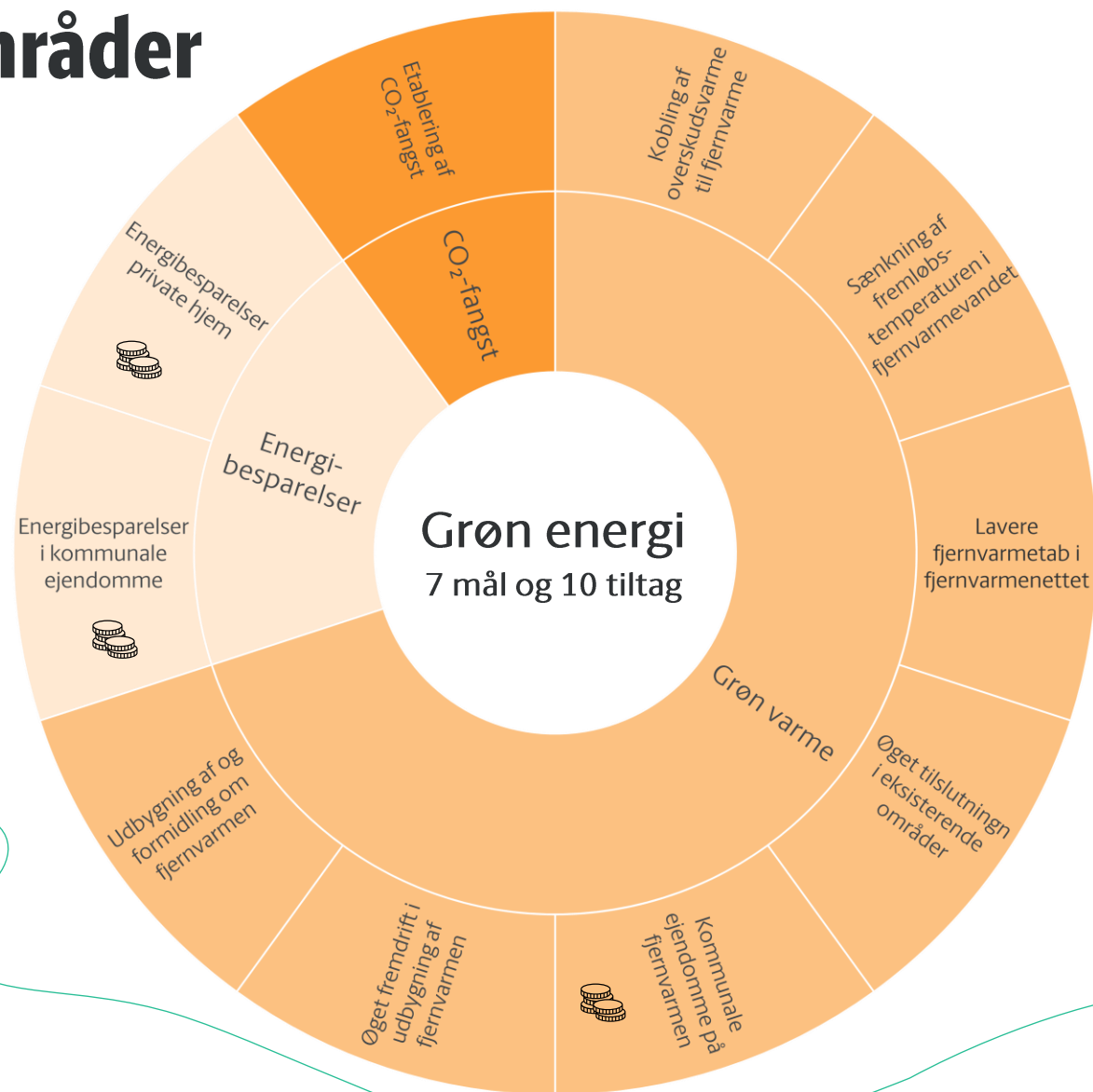
Seneste CO₂-regnskab fra 2021 viser, at elforbrug og boligopvarmning står for mere end 50% af den samlede CO₂-udledning i Gentofte Kommune. Omstillingen til grønne energikilder samt et lavere energiforbrug frem mod 2030 er derfor helt central for at komme tættere på klimaneutralitet.

Klimaplanen har syv mål for grøn energi

Udover at temaet grøn energi skal levere en stor del af reduktionerne for at nå det overordnede mål om klimaneutralitet, er der også formuleret syv selvstændige mål under temaet.

Til at nå målene er der tre indsatsområder

Grøn varme og energibesparelser er udpeget som indsatsområder, og der er formuleret en række tiltag, der skal bidrage til at nå de 7 mål. Dertil er CO₂-fangst sit eget indsatsområde, da det skal bidrage til en væsentlig andel af CO₂-reduktionen frem mod 2030.

10 tiltag: Trods opmærksomhedspunkter går tiltagene generelt godt

Der arbejdes fortsat på at etablere CO₂-fangst på Vestforbrænding

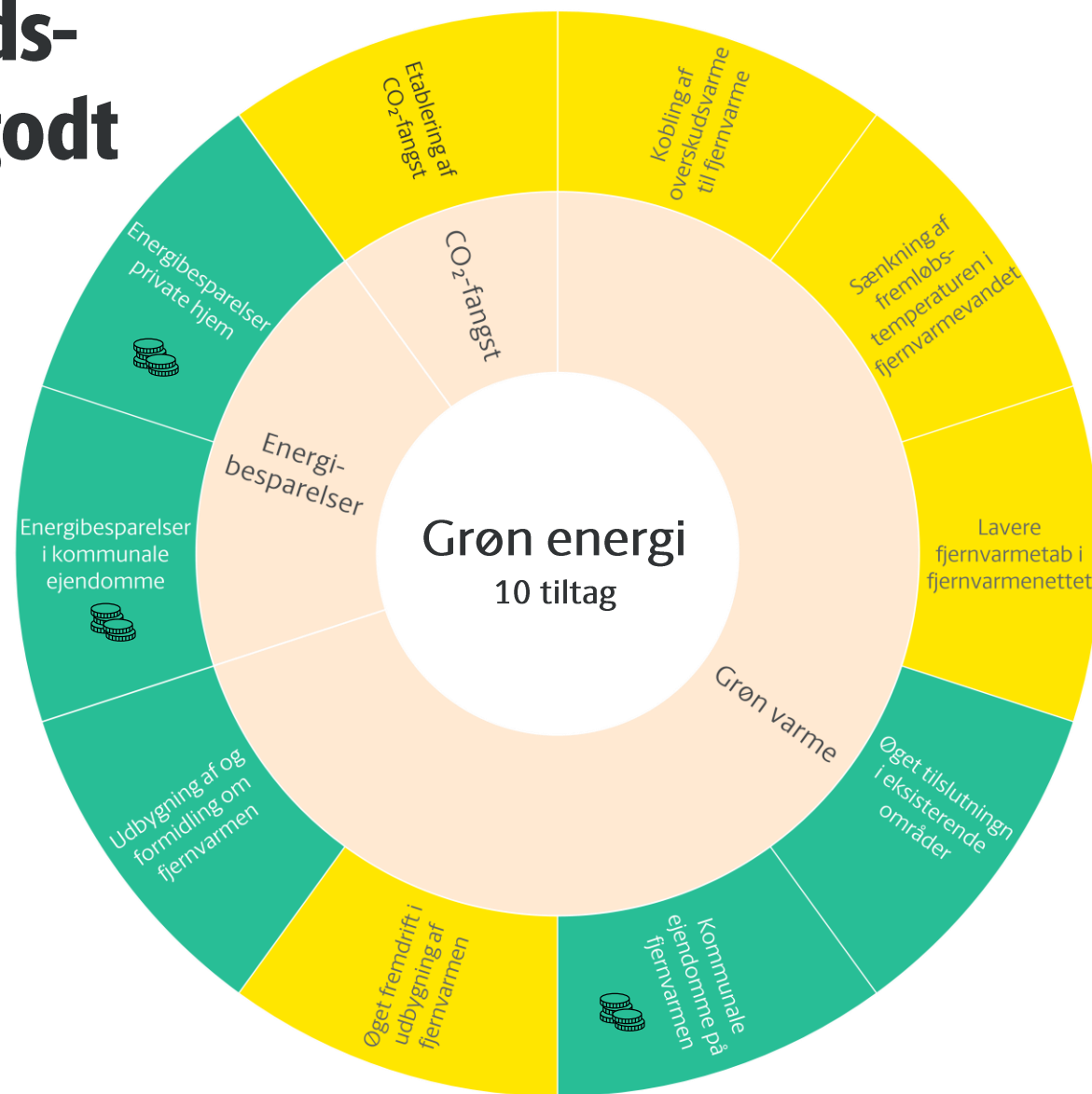
Selvom Vestforbrænding tabte statens første udbud om midler til CO₂-fangst, så er det fortsat Vestforbrændings plan, at det skal etableres. Indtil der ligger en konkret plan for det, er tiltaget markeret gult.

Fjernvarmeudbygningen følger den oprindelige plan, men optimering af driften er stadig på vej.

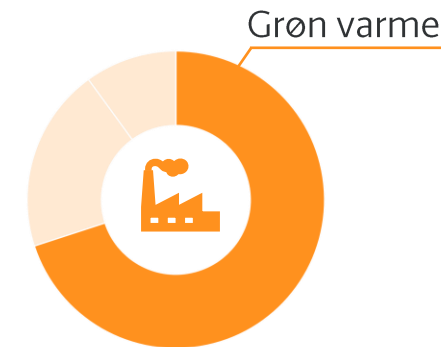
Fjernvarmeudbygningen følger den oprindelige plan og har status grøn. Det er endnu ikke lykkedes at optimere driften ved at reducere netvarmetab og tilkoble overskudsvarme. Sænkning af fremløbs-temperaturen er først mulig *efter* udbygningen.

Energibesparelser er på rette vej

Årets projekter ift. energibesparelser i kommunens ejendomme er i gang. Energikatalog til borgere med 10 tiltag implementeres i 2023-2025.

Mål for grøn varme: 2 mål er godt på vej, mens 2 mål forventes at vise resultater tættere på 2030

85% af fjernvarmen var CO₂-neutral i 2022

Centralkommunernes Transmissions-selskabs (CTR) bestyrelse godkende i december 2022 en række tiltag, der skal udfase de sidste 15% fossile brændsler. De fossile, der indtil videre er udfaset er i høj grad erstattet af biomasse, som i dag kategoriseres som CO₂-neutralt.

Fin fremdrift i tilslutning til fjernvarmen

I de afsluttede etaper af fjernvarmeudrulningen er den gennemsnitlige tilslutningsprocent 87% - ikke langt fra målet om 90% i 2027. Ser man på kommunens egne ejendomme er 79% tilsluttet per maj 2023. En stigning på 7% siden 2021.

Øget varmetab i nettet pga. udbygningen

Pga. udbygning af fjernvarmen har det ikke været muligt at sænke nettabet endnu.

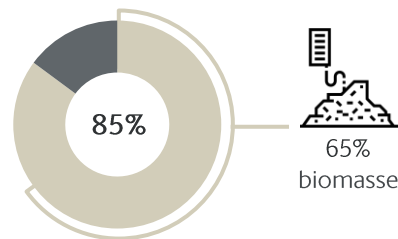
CO₂-fangst er en vigtig brik for at Vestforbrænding bliver CO₂-neutrale

Der forventes et markant fald i CO₂-udledningen fra Vestforbrænding ved etablering af CO₂-fangst tættere på 2030.

Mål 1: Varmeforsyningen er CO₂-neutral i 2025

Figur 15: Fordeling af brændsler i fjernvarmen 2022

CO₂-neutrale brændsler

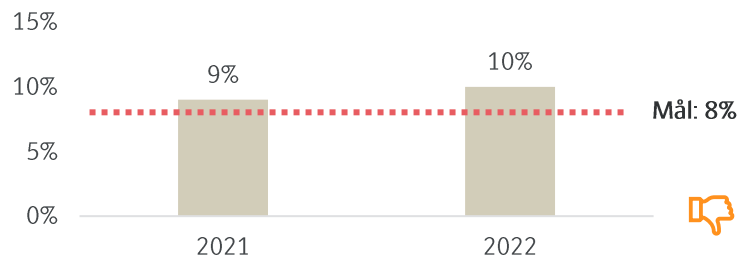

4

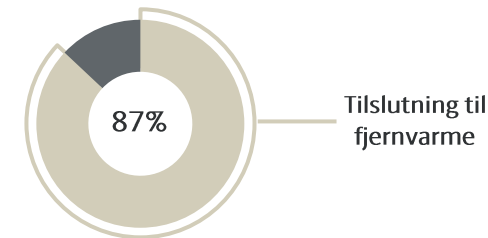
Mål 3: Varmetabet i fjernvarmenettet er reduceret fra 9% i 2021 til 8% i 2030

Figur 17: Varmetab i fjernvarmenettet

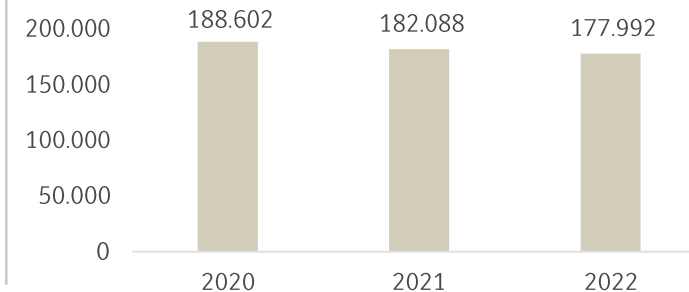
Mål 2: 90% af alle ejendomme i den igangværende fjernvarmeudbygning er tilsluttet fjernvarme i 2027

Figur 16: Gennemsnitlig tilslutningsprocent i afsluttede etaper opgjort i maj 2023.

Mål 4: Vestforbrænding er CO₂-neutral i 2030

Figur 18: Den fossile CO₂-udledning fra Vestforbrændings affaldsenergianlæg 2020-2022¹

Mål for energibesparelser og CO₂-fangst: Ét mål er på rette vej, et andet kræver fokus

Kommunale energibesparelser godt på vej

Fra 2021 til 2022 reducerede kommunen energiforbruget i de kommunale bygninger med lidt over 2%. Det er præcis den årlige besparelse, der skal til de næste 3 år for at nå 2025-målsætningen

Mål om CO₂-fangst kræver ekstra fokus

Vestforbrænding fastholder deres mål om klimaneutralitet i 2030 og deres plan om at etablere CO₂-fangst. Pt. afventer de statens næste udbud samt afsøger andre finansieringsmuligheder.

Data til mål om varmebesparelser afventes

Målet om 10% reduktion af varmekonsumet i private boliger og bygninger skal nås ved at borgerne reducerer deres nettoopvarmningsbehov igennem energirenovering af egen bolig. Status skal derfor baseres på data for nettoopvarmningsbehov, men metodiske udfordringer har gjort, at tallene ikke er tilgængelige til dette års status. Data for faktisk varmekonsum kan bruges som pejlemærke for, hvordan det går med målet, når data er blevet kvalitetssikret².

Mål 5: CO₂-fangst på 50% af affaldsforbrændings Kapaciteten i 2030

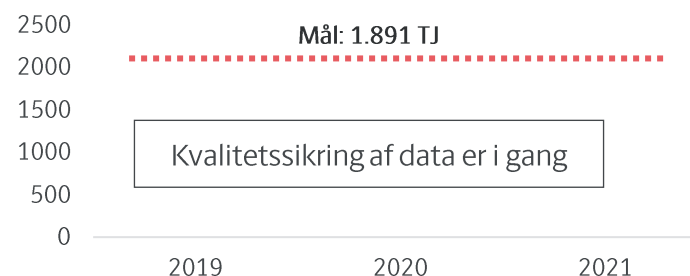

Vestforbrænding tabte udbud om etablering af CO₂-fangst.

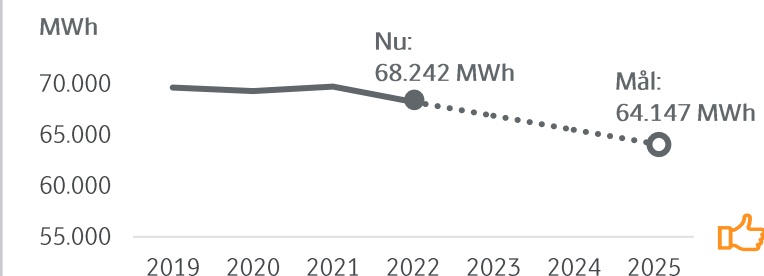
Mål 6: Varmeforbruget i private boliger og bygninger er reduceret 10% fra 2019 til 2030

Figur 19: Varmeforbrug i private boliger (TJ)¹

Mål 7: Energiforbruget i de kommunale bygninger er faldet med 6% fra 2022-2025

Figur 21: Energiforbrug i kommunale bygninger 2019-2022

¹Fremadrettet vil data for nettoopvarmningsbehov blive brugt i stedet for faktisk varmekonsum.

²Fjernvarmedata blev opdateret i Energistyrelsens Energi- og CO₂-beregner torsdag d. 17. august 2023. De nye fjernvarmedata skal kvalitetssikres inden de kan bruges til at følge varmekonsumet i private boliger.

Bæredygtig mobilitet – Status på mål og tiltag

Bæredygtig mobilitet: 10 mål, 5 indsatsområder og 15 tiltag

Udledninger fra transport står for 30% af kommunens CO₂-udledning i 2021

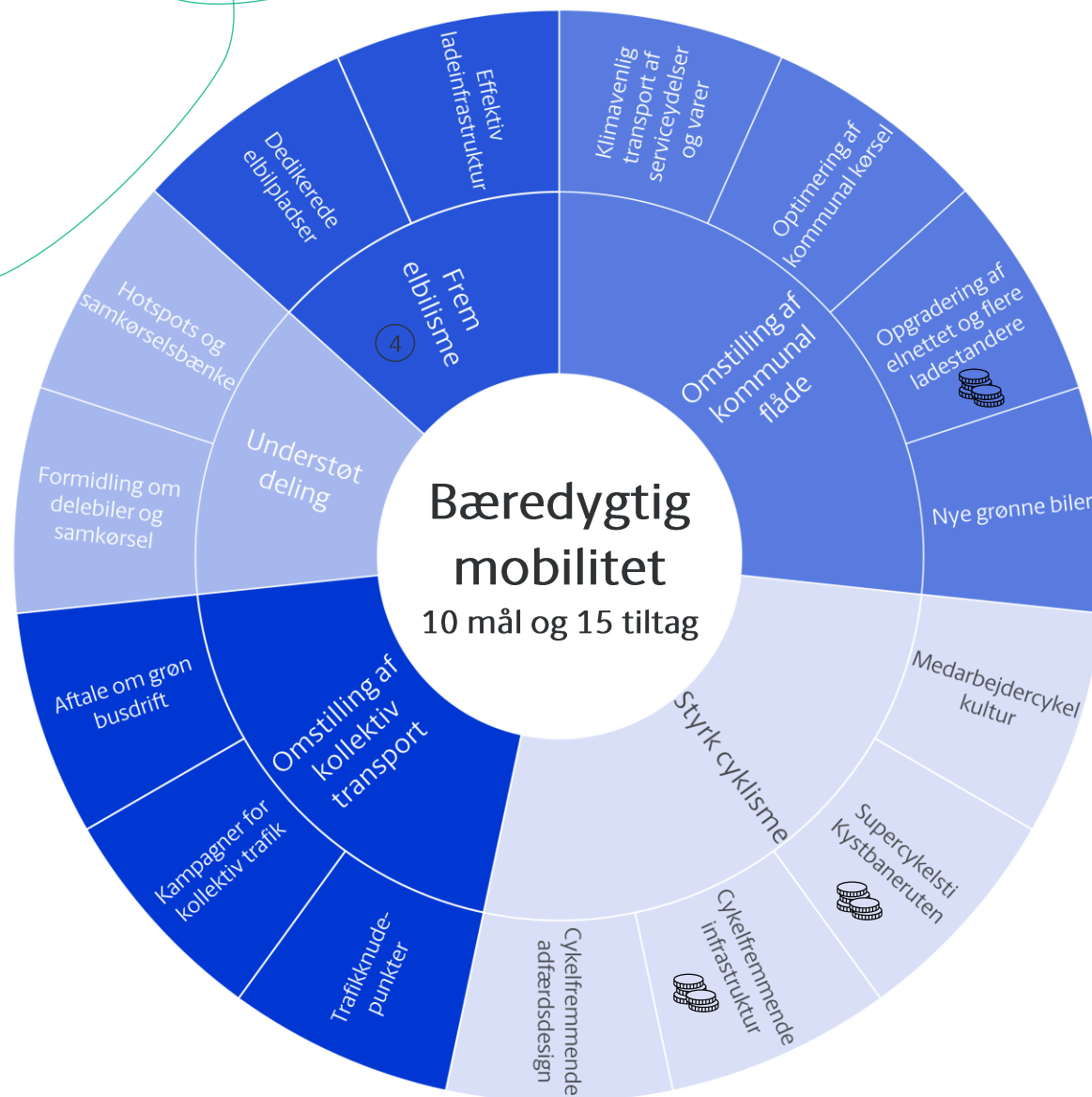
CO₂-udledningen fra transport kommer især fra personbiler og ikke mindst fra gennemkørende trafik. Faktisk kommer 80% af trafikken fra andre kommuners indbyggere². Desuden forventes mere trafik på vejene frem mod 2030. Til sammen gør det transport til en af de helt store knaster på vejen.

Det er et langt sejt træk at nedbringe udledningerne og 5 områder er i fokus

Det kræver et langt sejt træk at nedbringe udledningen fra transport. Til det formål er der 5 indsatsområder: omstilling til elbiler både privat og kommunalt, styrket cyklisme, omstilling af kollektiv transport og understøttelse af deling.

15 tiltag skal bidrage til mindre udledning og 10 temaspecifikke mål

Indenfor de 5 indsatsområder skal 15 tiltag bidrage til at nedbringe CO₂-udledningen og opnå 10 temamål.

15 tiltag: Implementering af tiltag for bæredygtig mobilitet går godt

Arbejdet med klimavenlig transport af serviceydelser er først lige gået i gang

En mere struktureret opfølgning og fokus på tiltaget forventes etableret i 2023. I 2024 undersøges om varetransporten kan omlægges til eldrevne varevogne.

Fremme af elbilisme er på vej

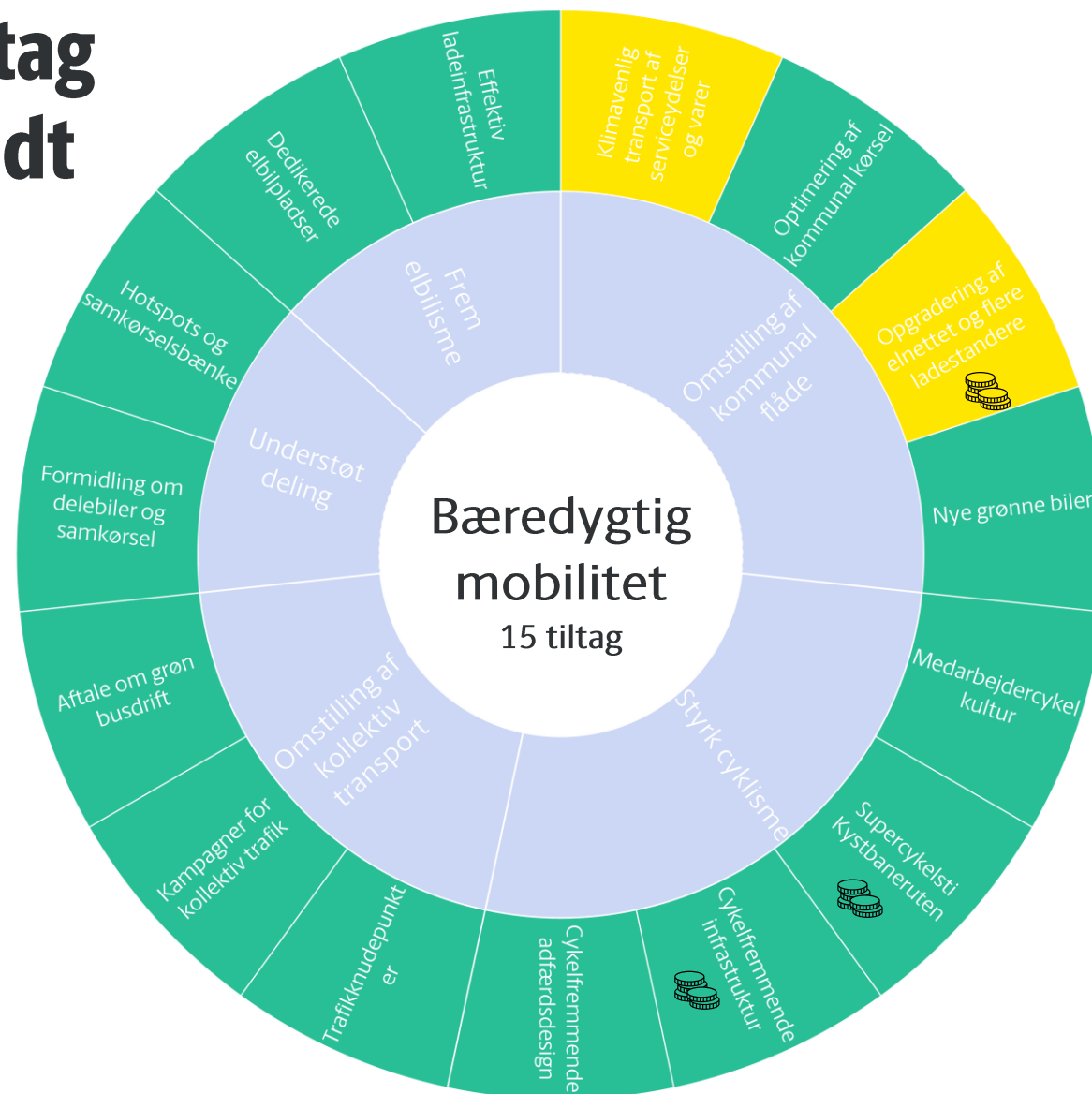
Offentlig tilgængelige ladestandere etableres løbende. Næste gang forventeligt i sommeren 2024.

Meget bliver gjort for at styrke cyklisme

Alle tiltag forløber planmæssigt. De nuværende skatteregler er dog en barriere for at øge ambitionerne om at fremme medarbejdercykelkultur, fx kan der pt. ikke tilbydes en attraktiv bruttolønsordning på cykler.

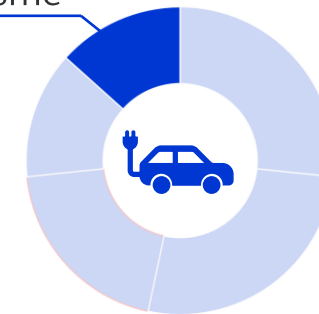
Fortsat potentiale i omstillingen af flåden

Der er et stort potentiale for omstilling af flåden, som ikke er indfriet. Det skyldes bl.a. manglende ladeinfrastruktur, og manglende datagrundlag for at belyse kørselsmønstre og optimere kørslen.

Mål for elbilisme: Begge mål er godt på vej

Frem elbilisme

Der er en høj andel elbiler i Gentofte ift. landsplan og andelen er stærkt stigende

Per den 31. juli 2023 var 9,3% af de private biler i Gentofte Kommune elbiler. Det er over dobbelt så mange som landsgennemsnittet på 4,1%.

Omstillingen til elbiler går stærkt

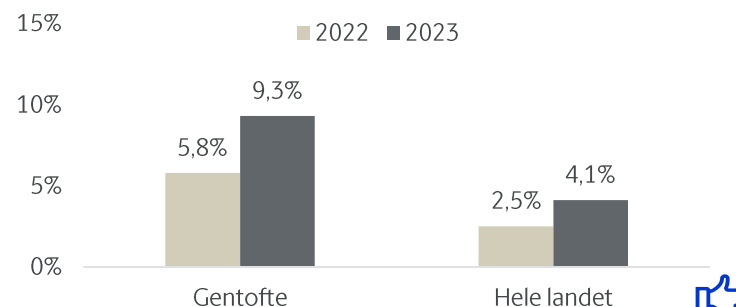
Alene det seneste år er der kommet 946 flere elbiler blandt borgerne. Pluginhybridbilerne er også steget med 325 biler. I samme periode er antallet af benzin- og dieslbiler faldet med samlet 1.306 biler. Der er altså en stor omstilling i gang fra de traditionelle fossile biler til grønnere biler – især rene elbiler. Samtidig er antallet af personbiler (husholdninger og erhverv) i kommunen steget med 1.289 biler siden 2019, svarende til en stigning på 4%.

Opladningsmuligheder ved knudepunkter

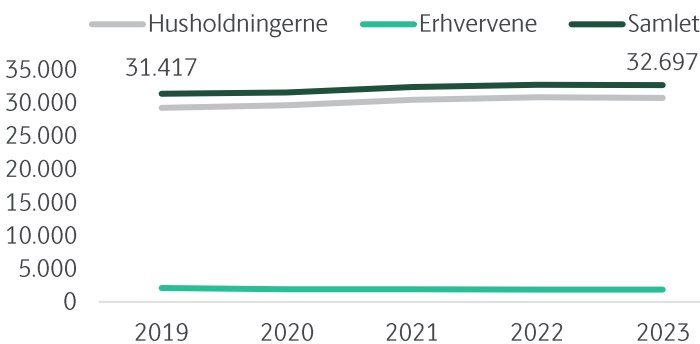
Der er dedikeret parkeringspladser med opladningsmulighed til elbiler ved alle nuværende trafikknudepunkter. I løbet af andet halvår 2023 etableres Kildegårdsplads som trafikknudepunkt, og i 2024 Ordrup Station. På Ordrup Station er der allerede opladningsmuligheder, mens der ikke er på Kildegårdsplads.

Mål 8: 40% af de private biler er eldrevne i 2030

Figur 22: Procent private biler, der er eldrevne per 31.7.23

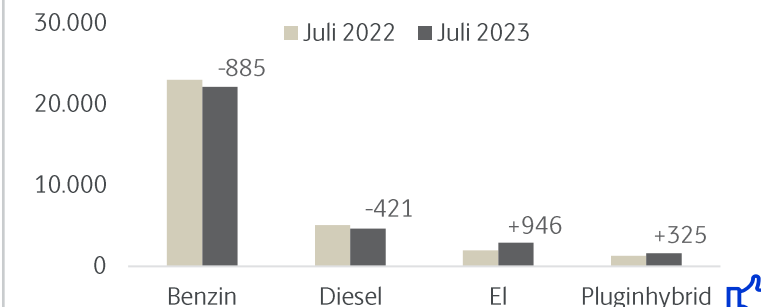

Figur 24: Antal personbiler (private og i erhverv) i Gentofte Kommune 2019 – 31.7.2023

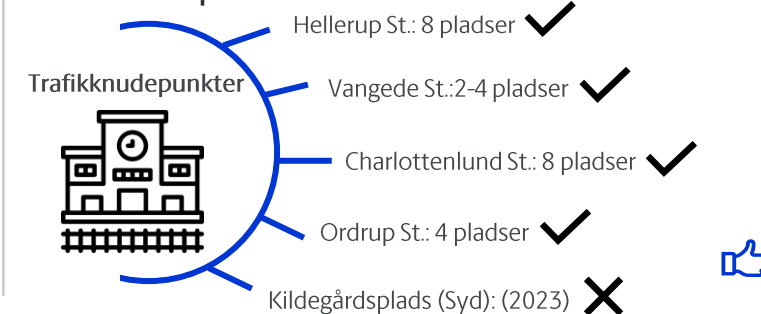

Mål 8: 40% af de private biler er eldrevne i 2030

Figur 23: Sammensætning af den private bilpark per 31.7.23

Mål 9: I 2025 er der dedikerede parkeringspladser med opladningsmulighed til elbiler ved trafikknudepunkter

Mål for cyklisme: Vi ligger i den gode ende ift. de andre kommuner, men skal endnu højere op

Gentofte ligger højt sammenlignet med andre kommuner på mål om cyklisme

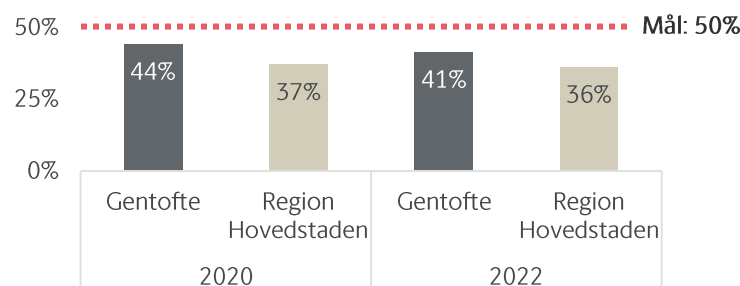
Af de 49 kommuner, som deltog i den Nationale Cyklistundersøgelse i 2022 ligger Gentofte i den høje ende sammenlignet med de andre kommuner. Gentofte er blandt den bedste tredjedel på alle vores mål. Som det fremgår af figur 25, 26 og 27 synes der også at være en tendens til, at Gentofte ligger højere end kommunerne i Region Hovedstaden på målene. Det skal tages med forbehold for, at der er en statistisk usikkerhed på ca. +/- 8%-points ved resultaterne.

Men for at nå vores mål, skal der ske en udvikling de kommende år

For at nå målet om at 50% cykler på arbejde eller uddannelse, skal vi de kommende år få 9% flere op på cyklerne. For at nå målene om at 90% er tilfredse med at være cyklist og 75% er tilfredse med mulighederne for kombinationsrejser, skal vi de kommende år opnå omkring 10% flere tilfredse borgere.

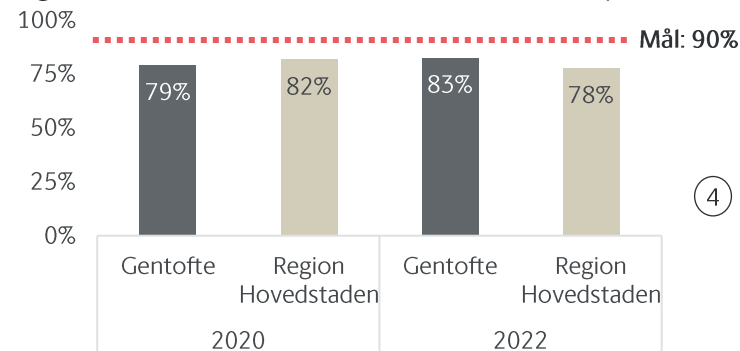
Mål 10: 50% af cyklisterne i Gentofte Kommune cykler til arbejde eller uddannelse i 2030

Figur 25: Procentdel cyklister, der cykler til arbejde

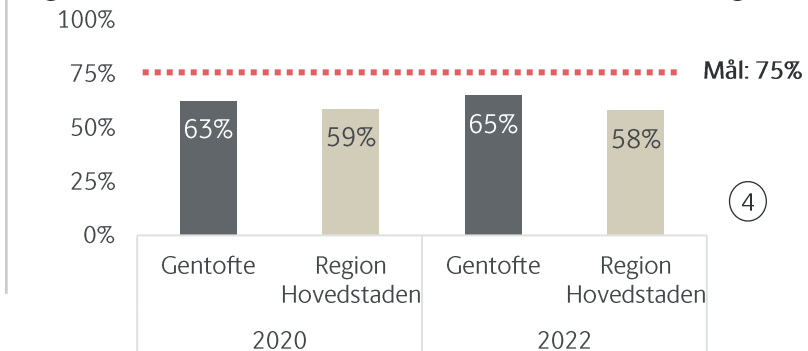
Mål 11: 90% af Gentofte Kommunes borgere er i 2025 tilfredse med at være cyklist i kommunen

Figur 26: Procent, der er tilfredse med at være cyklist

Mål 12: 75% af kommunens borgere er i 2025 tilfredse med kombination af cykel og offentlig transport¹

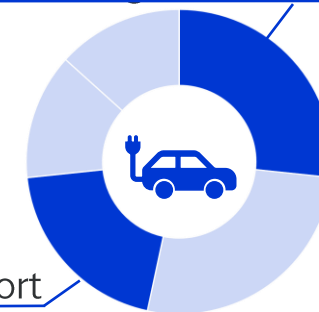
Figur 27: Procent, der er tilfredse med kombinationsmulighederne

Styrk cyklisme

Mål for kollektiv transport og den kommunale flåde: Flere mål har lang vej igen

Omstillingen af den kollektive transport følger planen

Per maj 2023 kørte 5 ud af Gentoftes 14 Movia-buslinjer på el. De sidste 9 buslinjer kommer i udbud i 2026 med driftsstart i 2027.

Ny-leasing af benzinbiler skyldes manglende etablering af ladestandere

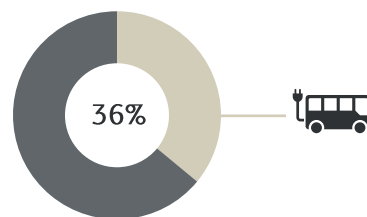
Fra 2022-2023 er der indgået 39 nye leasingaftaler, hvoraf 12 er elbiler, 20 er benzinbiler og 7 er dieslbiler. Ny-leasing af benzin- og dieslbilerne betyder, at vi på nuværende tidspunkt ikke opfylder vores mål, som er baseret på en aftale med Transportministeriet om, at nyindkøb og ny-leasing af personbiler er nulemission fra 2021.

Arbejdet med CO₂-neutrale kørsel med vare- og tjenesteydelser er kun lige startet

I marts 2023 begyndte registrering af, om udbud indeholder krav til emission. Det er således lang vej igen, men målet vurderes at kunne nås inden 2030.

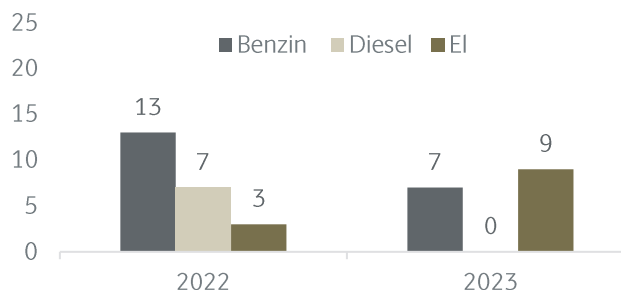
Mål 13: Movias busser er fossilfri heraf er mindst halvdelen elbuser i 2030

Figur 28: Movia-buslinjer i Gentofte, der kører på el per maj 2023 (%)

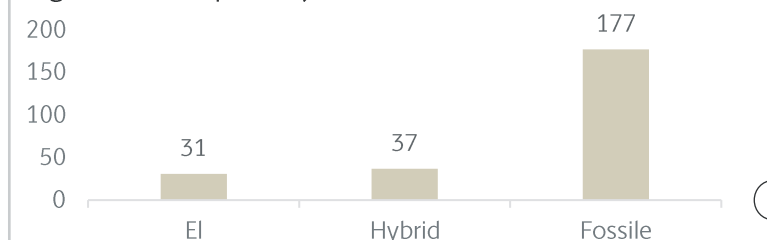
Mål 15: Ny-leasing og nyindkøb af kommunale personbiler er nulemission fra 2021

Figur 30: Ny-leasing og nyindkøb af kommunale personbiler i hhv. 2022 og 2023 (Antal)

Mål 14: Min. 75% af ny-leasede og nyindkøbte kommunale vejgående køretøjer skal anvende CO₂-neutralt drivmiddel eller være nulemission i 2025¹

Figur 29: Flåde per maj 2023 (Antal)

4

Mål 16: Kørsel med vare- og tjenesteydelser foregår med CO₂-neutrale drivmidler i 2030

Registrering af krav om emission i udbud
I marts 2023 blev registrering af, om udbud indeholder relevante krav til emission, påbegyndt.

Cirkulær økonomi – Status på mål og tiltag

Cirkulær økonomi: 7 mål og 21 tiltag

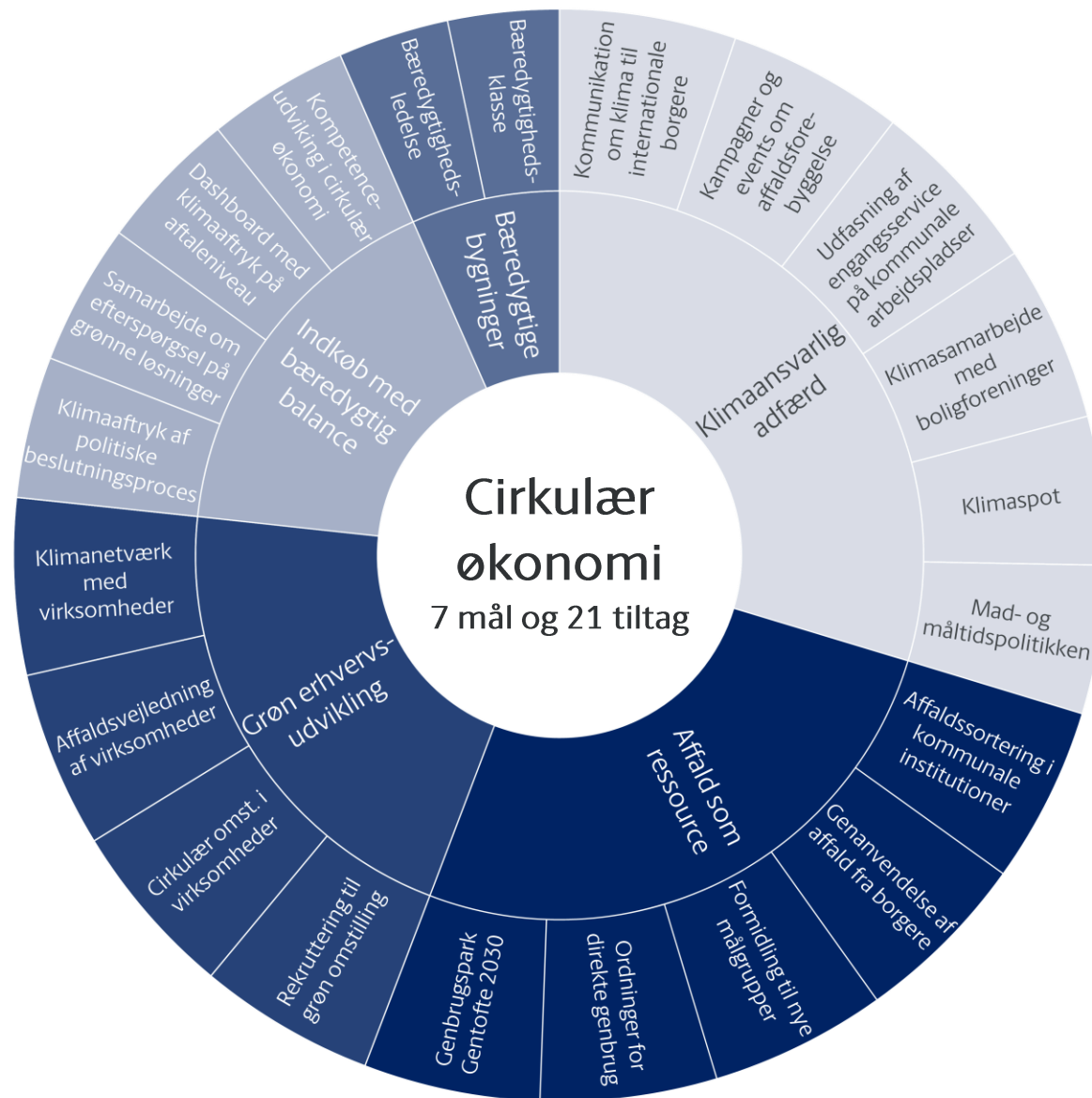
Cirkulær økonomi skal nedbringe de forbrugsbaserede udledninger

Forbrugsbaserede udledninger er ikke en del af kommunens CO₂-regnskab, da der mangler en fælles metode til at beregne dem. Tidligere har EA Energianalyse estimeret, at 55% af Gentoftes klimaaftryk stammer fra forbrugsbaserede udledninger. Andelen forventes reelt at være endnu højere, da EA Energianalyse ikke har taget højde for det høje indkomstniveauet i kommunen.

I den cirkulære økonomi forbliver ressourcerne i kredsløb længst muligt, og det er derfor en vigtig del af svaret på, hvordan vi sænker de forbrugsbaserede udledninger.

21 tiltag indenfor 5 indsatsområder skal bidrage til 7 mål for cirkulær økonomi

Med tiltag indenfor bæredygtigt byggeri, indkøb, grøn erhvervsudvikling, affald og klimaansvarlig adfærd kommer vi tættere på en cirkulær økonomi i 2030.

21 tiltag: Overordnet går det godt, men indkøbs- og erhvervstiltag er udfordret

Tiltag under klimaansvarlig adfærd og bæredygtige bygninger går godt

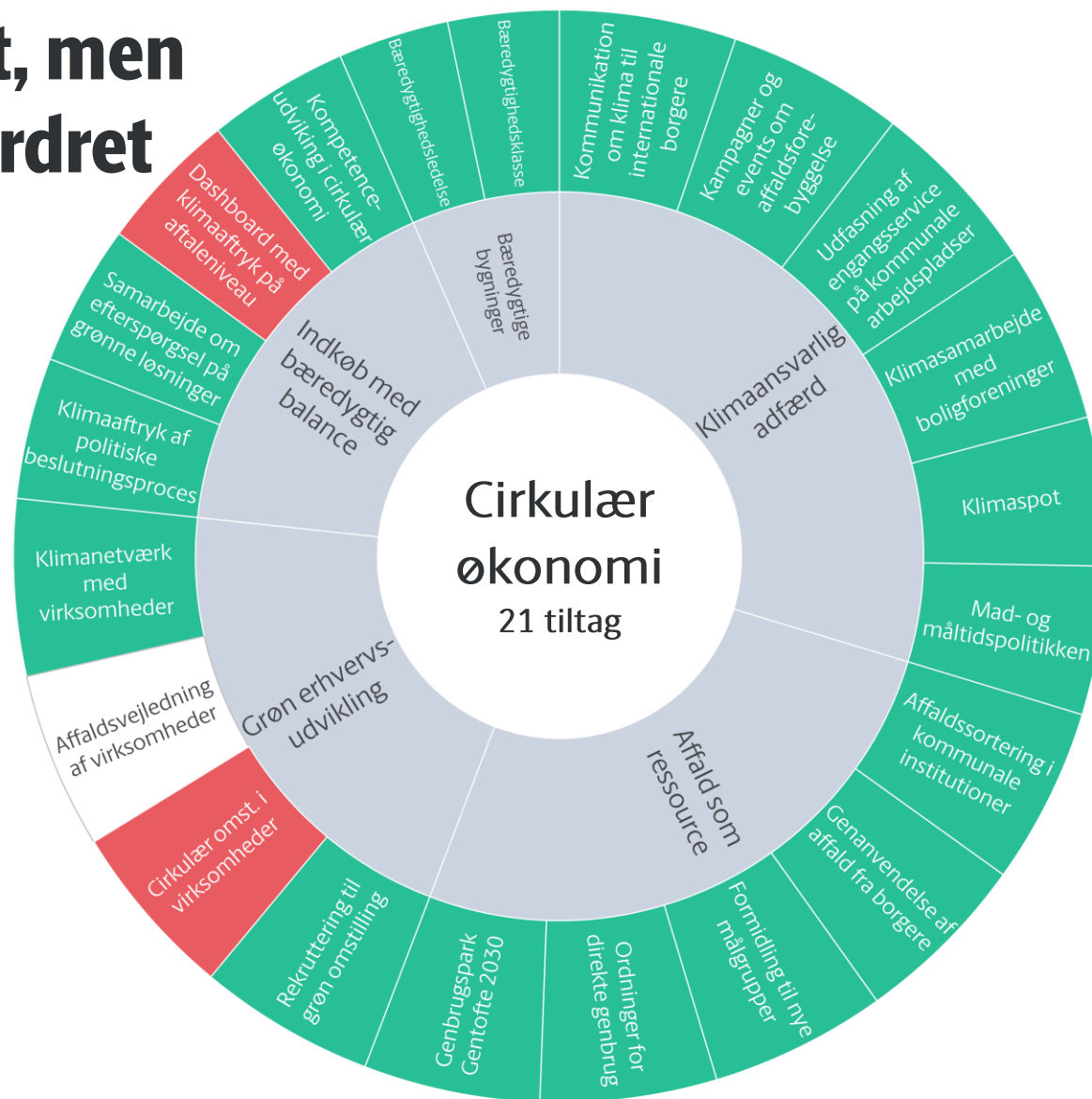
Aktiviteter er igangsat for at fremme klimaansvarlig adfærd - i kommunen, blandt borgere og i boligforeninger.

God fremdrift på affaldsområdet

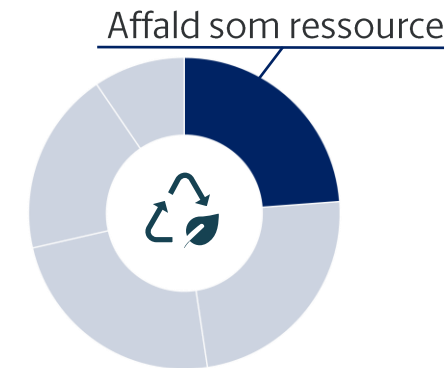
De fleste tiltag indenfor affald på de kommunale institutioner er godt i gang og sorteringsprocenten er steget til i gennemsnit 18% i 2022. De resterende 82% affald var i 2022 restaffald, som stadig er en relativ stor mængde sammenlignet med husholdningerne, der ligger på omkring 55% restaffald.

Indkøbs- og erhvervstiltag er udfordret

Arbejdet med dashboards er udfordret, da der ikke pt. arbejdes med en beregningsmodel til at måle klimaaftryk på *aftaleniveau*. Til gengæld vil en prototype til at måle klimaaftryk i *budgetprocessen* være klar i 2025. Klimaaftryk af beslutningsprocessen (dagsordenspunkter) har længere horisont. Grøn erhvervsudvikling er udfordret af mangel på afløser for "Bæredygtig Bundlinje".

Mål for affald: 2 mål går fint fremad, mens 2 mål er udfordret pga. manglende målemetode

Reel genanvendelse af husholdningsaffald kom over 50% i 2022, men er siden dalet

Efter at sortering af madaffald blev fuldt implementeret i april 2022 nåede den reelle genanvendelse af husholdningsaffald op over 50% i sidste halvdel af 2022. Den er efterfølgende faldet lidt igen, og derfor er målet ikke helt opnået endnu.

Målet om sortering i 10 fraktioner i kommunale institutioner er opnået

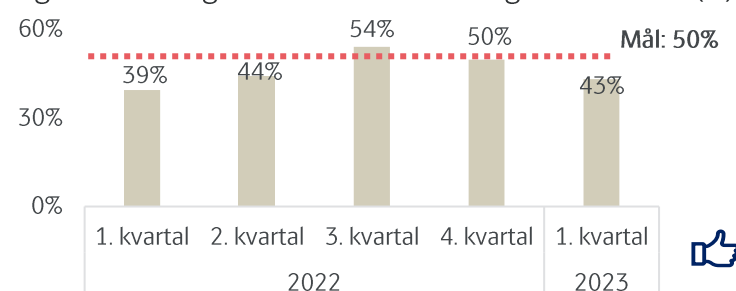
I august 2022 blev affaldsordningerne udvidet fra 7 til 10 fraktioner, og målet blev opnået. Det har fået sorteringsprocenten stige til et gennemsnit på 18% i 2022. Det skyldes især sortering af madaffald.

Mål om 80% udsortering af plast er udfordret

Der findes pt. ingen metode til at måle statens mål om 80% udsortering af plast. Samtidig gør en ny lov fra juni 2022 det ulovligt for Vestforbrænding at etablere et behandlingsanlæg til at udsortere plast. Målet er derfor udfordret. På grund af manglende data om plastudsortering fra Vestforbrænding viser figur 33 plastudsortering fra private husstande.

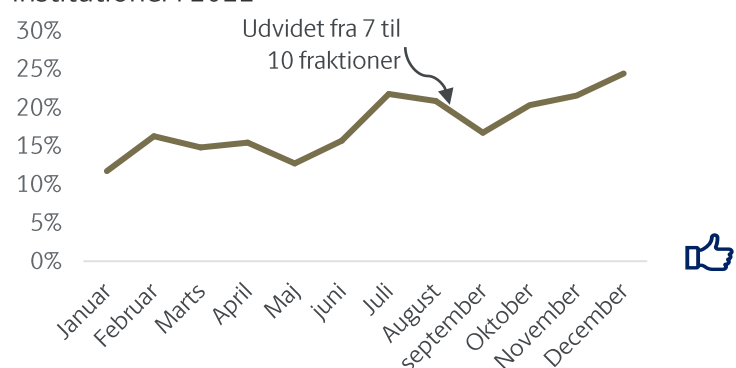
Mål 18: I 2025 er der 50% reel genanvendelse af det indsamlede husholdningsaffald

Figur 31: Reelt genanvendt husholdningsaffald i 2022 (%)

Mål 20: I 2022 er der etableret affaldsordninger i 10 fraktioner på de kommunale institutioner

Figur 32: Procentdel sorteret affald på kommunale institutioner i 2022

Mål 19: I 2025 er genbrug af indbo- og byggeaffald i kommunens ordninger 3-doblet ift. 2022

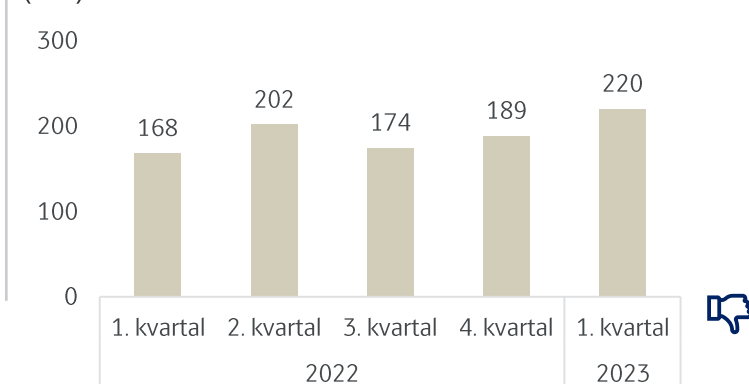
Ingen baseline defineret
Derfor er målet pt. ikke målbart.

Genbrug af gamle mursten forventes at bidrage væsentligt til opfyldelsen af målet.

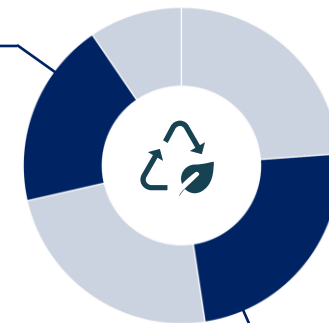
Mål 21: 80% udsorteret plast fra forbrænding i 2030

Figur 33: Udsorteret plast fra private husstande 2022-2023 (ton)

Mål for erhvervsudvikling og indkøb: To af målene er udfordrede, det sidste går fint fremad

Bæredygtig indkøb

Grøn
erhvervsudvikling

Mål om dialog med virksomheder er udfordret

En forudsætning for at nå målet, er bl.a., at der findes en afløser for projektet "Bæredygtig Bundlinje 2.0". Det er pt. ikke lykkedes. I stedet er Gentofte Kommune medansøger på EU-projektet *Change (K)now! - Fra engangs- til genbrugsløsninger*, som kan skabe dialog om cirkulær økonomi med bl.a. lokale take-away restauranter. Der er igangsat et klimanetværk for virksomheder i Tuborg Havn. Erhvervsvejledning forventes at starte ultimo 2023.

Udbud med grønt potentiale udpeget

Flere udbud er udpegede, ét er realiseret.

Årlig opgørelse af klimaaftryk på indkøb

Der arbejdes ikke med at udvikle en beregningsmodel, der kan måle klimaaftryk for kommunens indkøb. I stedet for selv at udvikle en beregningsmodel tilvejebringes et værktøj, der kan måle klimaaftrykket på kommunens indkøb.

Mål 21: I 2025 har Gentofte Kommune haft dialog med 100 lokale virksomheder om grøn omstilling

Erhvervsvejledning: Opstartes ultimo 2023

Klimanetværk for virksomheder: Består af 10 virksomheder beliggende i Tuborg Havn.

Cirkulær omstilling af virksomheder: Mangler en afløser for Bæredygtig Bundlinje

Mål 22: Årlig udpegning af 3-5 kommunale udbud med særligt potentiale for bæredygtig udvikling

1 af 5 udbudsprojekter med grønt potentiale er realiseret.

Mål 23: Årlig opgørelse af klimaaftrykket på kommunens indkøb

Der arbejdes i øjeblikket ikke med dette mål

Bæredygtig dannelse – Status på mål og tiltag

Bæredygtig dannelse: 5 mål, 3 indsatsområder og 12 tiltag

Målet om 90% CO₂-reduktion og klimarobusthed kræver fælles indsats

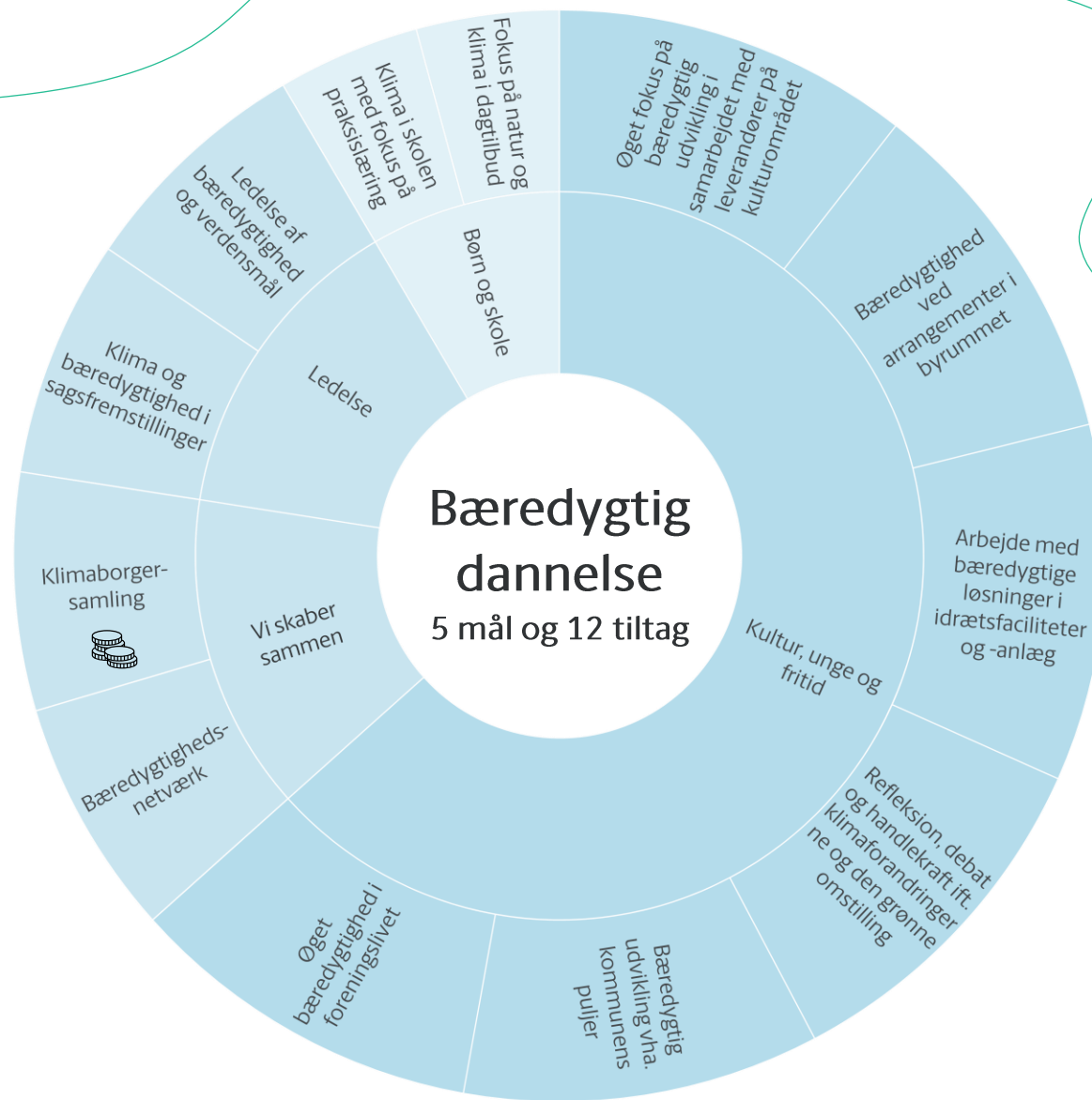
Hvis vi skal nå klimamålene i Gentofte, kræver det en fælles indsats på tværs. Bæredygtig dannelse er en forudsætning for, at civilsamfund og virksomheder selv løfter det klimaansvar, som er nødvendigt for at vi sammen når vores mål for Gentofte.

Bæredygtig dannelse gennem børne- og skoleområdet samt kultur- unge og fritid

Børne- og skoleområdet samt kultur- og fritidslivet har brede kontaktflader til borgerne og derved et særligt ansvar for at bidrage til refleksion, oplysning og handlekraft i forhold til klimaforandringerne og den grønne omstilling. Indenfor disse områder, er der otte tiltag til fremme af bæredygtig dannelse.

Kommunen skal gå foran i ledelsen af den bæredygtige udvikling

Gentofte Kommune skal ikke kun skabe rammerne, men også synliggøre, hvordan man ledelsesmæssigt sætter en bæredygtig retning for organisationen.

12 tiltag: Arbejdet med bæredygtig dannelse er godt i gang

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid

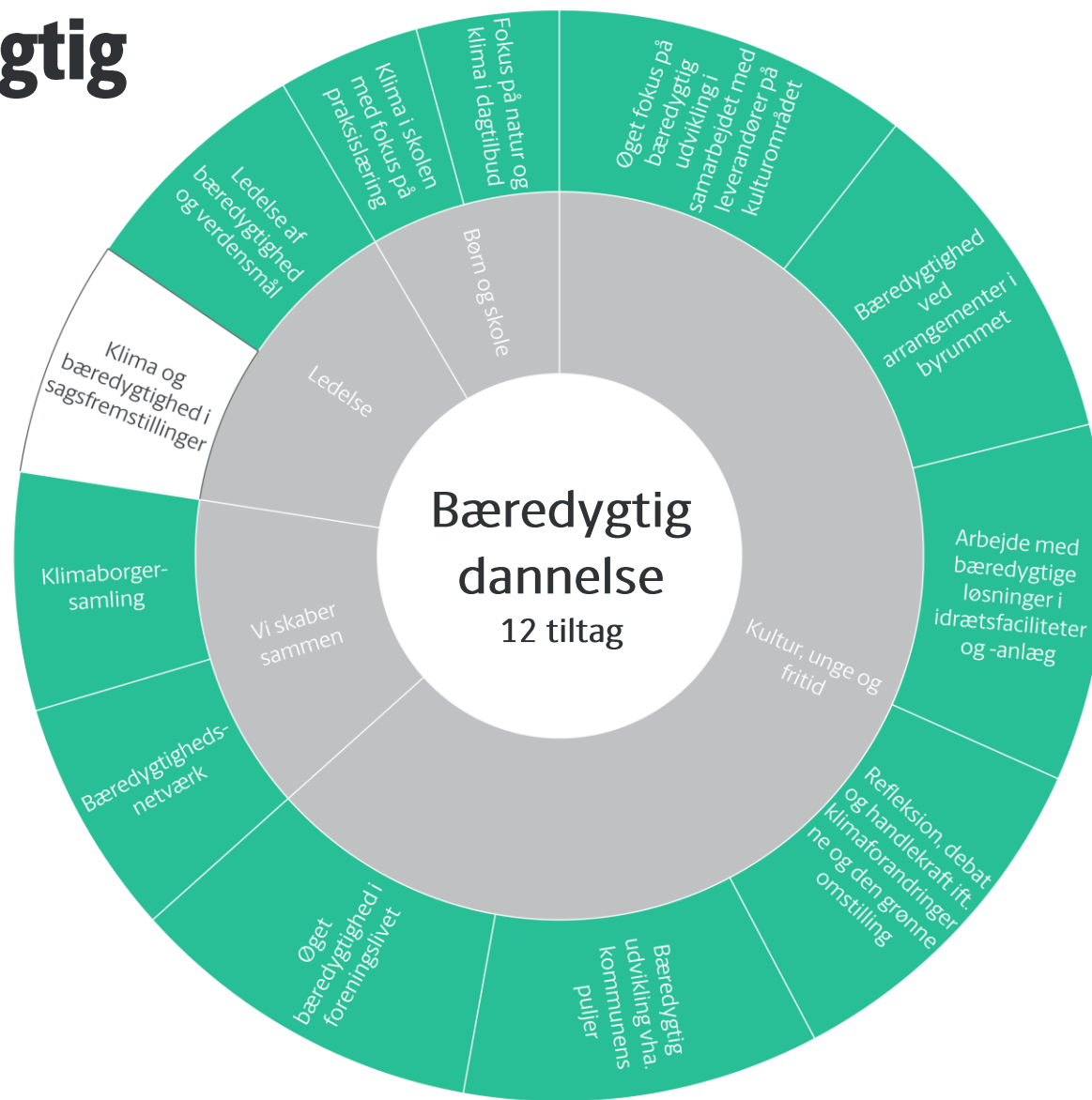
Alle tiltag under børn, skole, kultur, unge og fritid er grønne. Der findes allerede mange bæredygtige initiativer og aktiviteter, og en stor del af arbejdet med bæredygtig dannelse er at understøtte disse, så de kan udvikle sig og forankres endnu mere. Der er fokus på at skabe nye samarbejder og aktiviteter, som bidrager til klimaindsatsen. I dagtilbuddene og på skolerne integreres bæredygtig dannelse direkte i områdets forskellige aktiviteter. På kultur-, unge- og fritidsområdet fremmes bæredygtig dannelse gennem inspiration, dialog, vejledning, understøttelse og strukturelle løsninger.

Ledelse

Som led i at gå forrest har klimakommunikation høj prioritet på tværs af kommunens kanaler.

Vi skaber sammen

I efteråret 2023 gennemføres en Klimaborgersamling med deltagelse af 36 repræsentativt udvalgte borgere. anbefalinger herfra overrækkes til kommunalbestyrelsen i december. Bæredygtighedsnetværket består af over 100 borgere og repræsentanter fra foreninger i Gentofte Kommune, der inviteres til at mødes 4 gange årligt forskellige steder i kommunen for at drøfte lokal klimahandling.

Mål for børn, skole, kultur, unge og fritid: lokale aktiviteter understøttes i at skabe en grøn tråd

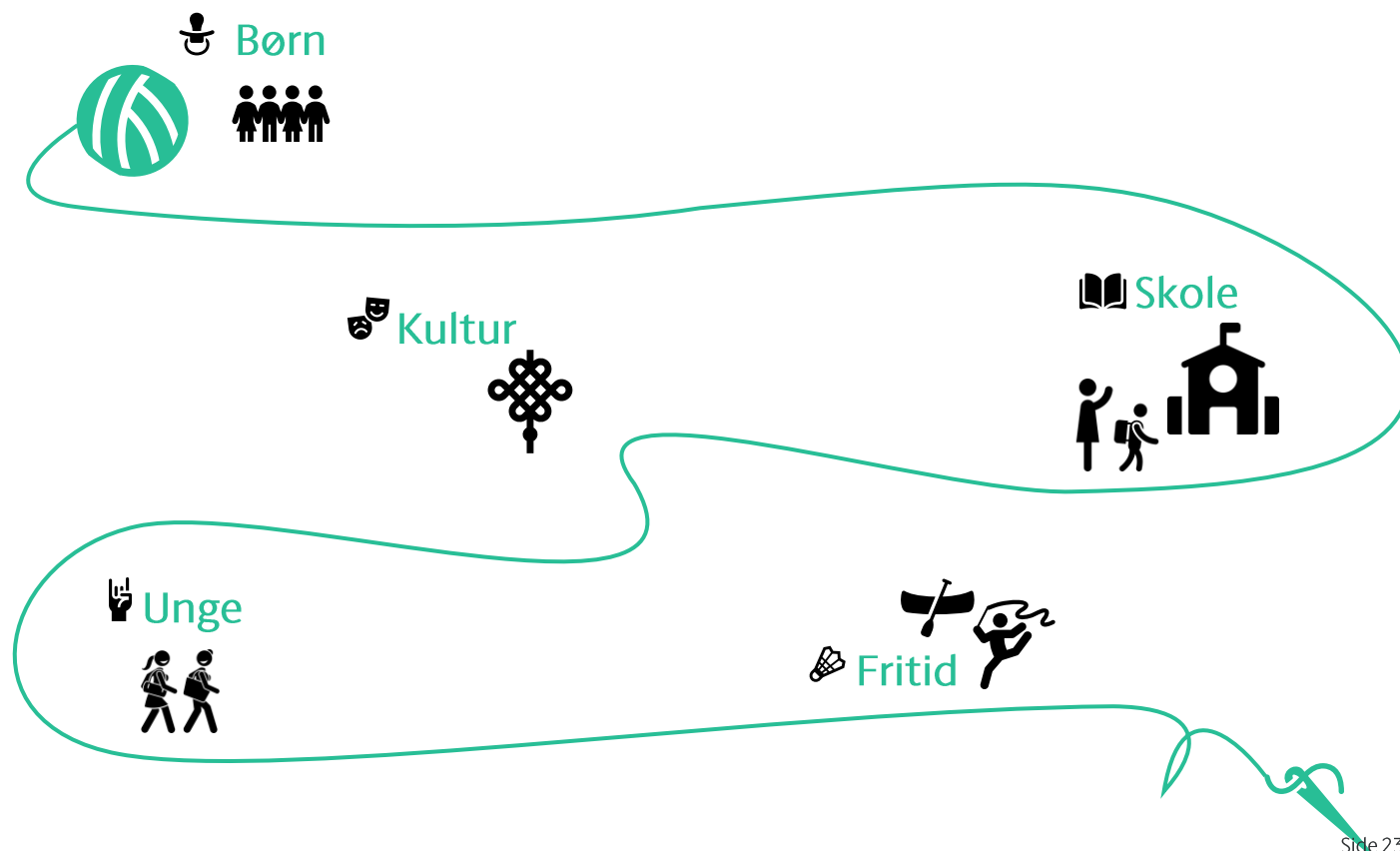
Den grønne tråd

Den grønne tråd væver sig ind i daginstitutionslivet, skolelivet, fritidslivet, kulturlivet og ungdomslivet. Den grønne tråd starter hos de mindste børn, som vokser op og bliver fremtidens borgere, forbrugere og beslutningstagere - det er dem, der både skal forme og leve i verden, som den ser ud i fremtiden. Derfor skal børn og unge gennem deres institutions- og fritidsliv møde alderssvarende aktiviteter og læreprocesser, som understøtter en gennemgående grøn tråd, der klæder dem på til netop den fremtid.

Den grønne tråd bliver spundet af mange aktører

Der findes mangfoldige pædagogiske og læringsrelaterede aktiviteter samt kulturarrangementer, fritids- og foreningstilbud med klimarelaterede perspektiver. De mange aktører spinder til sammen den grønne tråd, som findes fra vuggestue til ungdomsliv – og som på sigt bliver endnu tykkere.

Mål 24: Børn og unge oplever en sammenhængende grøn tråd fra vuggestue til ungdomsliv og bygger løbende videre på den viden, de har med sig.

Et lille udsnit af de mange aktiviteter, der til sammen udgør den grønne tråd

Børn

- Børnekulturvejleder: I 2022 deltog **6 børnehaver** i Voks skoV, hvor de arbejder med Wood Wide Web.
- Energiagent snif: I første halvår af 2023 har **11 børnehaver** deltaget og **525 børn** er blevet energiagenter,
- Samarbejde med Eksperimentarium: Er påbegyndt i 2023
- Minihaver til minimaver: **8 vuggestuer** er tilmeldt minihaverne og besøger dem på ugentlig basis.
- Haver til maver: **16 børnehaver** er tilmeldt og kommer på otte besøg i haverne fra marts – oktober.
- Gentofte Genbrugsstation: I 2023 har Genbrugsstationen haft **13 dagtilbud** på besøg.
- Overdækkede udearealer med grønne tage: **27 daginstitutioner** har søgt puljemidler til projekter.
- Naturvejleder: I 2022 havde naturvejlederen besøg af næsten **1.400 børn** og **250 voksne**.
- Styrket pædagogisk læreplan: **Alle daginstitutioner** har beskrevet arbejdet med Natur Udeliv og Science.

Skole

- Klima- og bæredygtighedsnetværk for lærere og pædagoger: Opstartet i april 2023.
- Udskolingshusets aktiviteter: Udvikler, udbyder og afvikler læringsforløb til elever fra **alle skoler**.
- Biodiversitetsskov på Gentofte Skole: I 2023 har **5. årgang** sammen med **grøn drift** lavet en mini-skov.
- Understøttelse af lokale initiativer på skolerne: Samarbejde mellem **BSKUF's klimagruppe** og **KMT**.
- Grønt flag på Tjørnegårdsskolen: I 2023 arbejder skolen med at få Grønt Flag.
- Haver til maver: **30 skoleklasser** på 4.-5. årgang og **6 valghold** på 7.-8. årgang deltager i 2023.

Kultur

- Klima som meta-tematik i kulturformidlingen: Formidlet gennem aktuel kunst, litteratur og debat.
- Bæredygtig eventafvikling: **Eventenheden** blev oprettet i 2023 og arbejder med bæredygtighed i events
- Samtænkning af den grønne omstilling og anlægsprojekter: Foregår i **Byens Hus**.

- Grønne arrangementer på bibliotekerne: Herunder **foredrag** og **klimacafé**.
- Børnekultur: I 2022 deltog **128** lærere og elever i "Å vil liv" og **68** børn var på kokkeskole gennem Aktiv Ferie.

Unge

- Klimaprojekter på ungdomsuddannelserne: Der arbejdes lokalt med **bæredygtighedstemaer**.
- Workshops faciliteret af unge: Ca. **10 workshops** om året med **5-15 deltagere** pr. gang.
- Tøjbyttedag: Fundet sted én gang med deltagelse af **ca. 100 unge**.
- Collect & Create: Hver mandag fra april-september samler unge **materialer i naturen** og skaber nye ting.
- Udskolingsklasser og Ungdomsuddannelser: **Næsten alle udskolings elever** har deltaget i grønne workshops i samarbejde med Byens Hus.

Fritid

- Idræts- og spejderforeninger: Grønne initiativer ift. **udfasning af engangsservice** og **energibesparelser**.
- Pilotprojekt Vi cykler til sport: Skal styrke **cyklisme** til og fra idrætsanlæg i kommunen.

☘ Tema: Bæredygtig dannelse – Status på mål og tiltag

Mål for Børn og Skole: Flere aktiviteter bidrager allerede til målet, mens andre har potentiale

Mål 25: Børn og unge lærer om klima og bæredygtighed og deltager aktivt i klimaindsatsen

Succes'er:

Der er indsatser, der allerede bidrager til målet med stor succes. Det gælder bl.a. Haver til Maver, som 1.200 af kommunens børn i 2023 deltager i på tværs af vuggestuer, børnehaver og skoleklasser. Et andet succesfuldt eksempel er adfærdskampagnen "Energibesparelser i børnehøjde", hvor Energiagenten Snif lærer børnehavebørn at spare på energi og vand.

”

Børnene får viden og erfaring med dyrkning og madlavning af grøntsager. Det giver indsigt og handlekraft til mere klimavenlig adfærd.

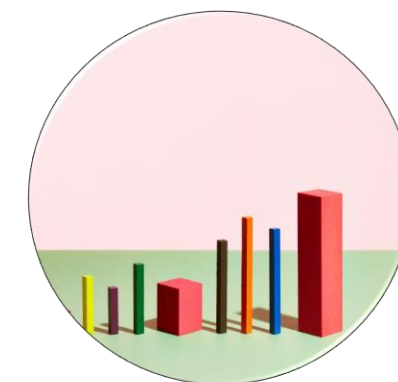

”

Med Energiagent Snif bliver børnene små energiagenter, som kan give forældrene et tip eller to om energibesparelser.

Potentiale:

Der er et potentiale i at skabe klimadashboards med lokale klimadata for den enkelte skole. De lokale klimadata, som fx energiforbrug og affaldssortering kan anvendes som et konkret værktøj til at skabe praksisnær og lokalt forankret undervisning. Udviklingen af klimadashboards er i støbeskeen, og sker i et tæt samarbejde mellem relevante opgaveområder.

❖ Tema: Bæredygtig dannelse – Status på mål og tiltag

Mål for Kultur, Unge og Fritid: Kultur, Unge og Fritid bidrager til bæredygtig dannelse

Mål 26: Kulturen og dens institutioner bidrager til at sætte fokus på, og skabe debat om, den grønne omstilling

Kulturområdet præsenterer aktuel kunst, litteratur og debat, som reflekterer det samfund, vi alle er en del af. Netop på kulturens område er klima en af de store meta-tematikker, og det flyder igennem Gentoftes lokale kulturformidling. Kulturformidlingen foregår eksempelvis på bibliotekerne som arrangerer en lang række aktiviteter med fokus på grøn omstilling, fx foredrag om klima, klimacaféer og kunstudstillinger på børnebiblioteket og Tranen.

Børnebiblioteket har haft en udstilling med udgangspunkt i en bogserie om klimakrisen. Selve udstillingen var bygget af genbrugsmaterialer.

Mål 27: Kommunen går foran og synliggør, hvordan vi kan tage klimaansvar med konkrete og lokale bæredygtige handlinger.

Kommunen har indgået en forpagtningsaftale med Ronaldo's i Kildeskovshallen med fokus på bæredygtighed. Aftalen er et vigtigt skridt i en mere bæredygtig retning. Der er potentiale for at fremme den grønne dagsorden igennem justering af uddelingskriterier i de puljer, som Kultur og Fritid administrerer.

Med krav til bæredygtighed i forpagtningsaftaler kan man skabe store lokale forandringer

Spejderrumspuljen

Klubrumspuljen

Kulturpuljen

Børnekulturpuljen

Mål for ledelse: Konkrete og lokale initiativer og gode historier skaber engagement

Ledelse

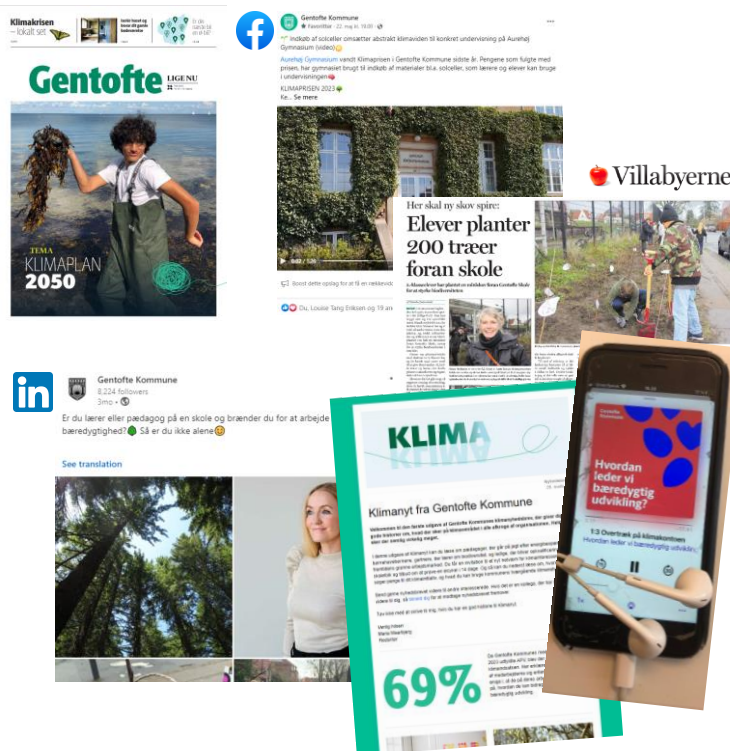
Klimakommunikation prioriteres højt

Som det fremgår af denne status bredt betragtet, har konkrete bæredygtige handlinger en vigtig rolle. Gentofte Kommune har stort fokus på at opfylde målet om at gå foran og synliggøre, hvordan vi kan tage klimaansvar med lokale og komponent i denne indsats er formidlingen af de inspirerende eksempler og gode historier. Derfor har klimakommunikation høj prioritet på tværs af kommunens kanaler. Målet er er nå mange forskellige borgere og medarbejdere på en måde, de oplever som relevant og engagerende.

Et flertal af medarbejderne har fokus på, hvordan de bidrager til klimaansvarlig og bæredygtig udvikling på deres arbejde

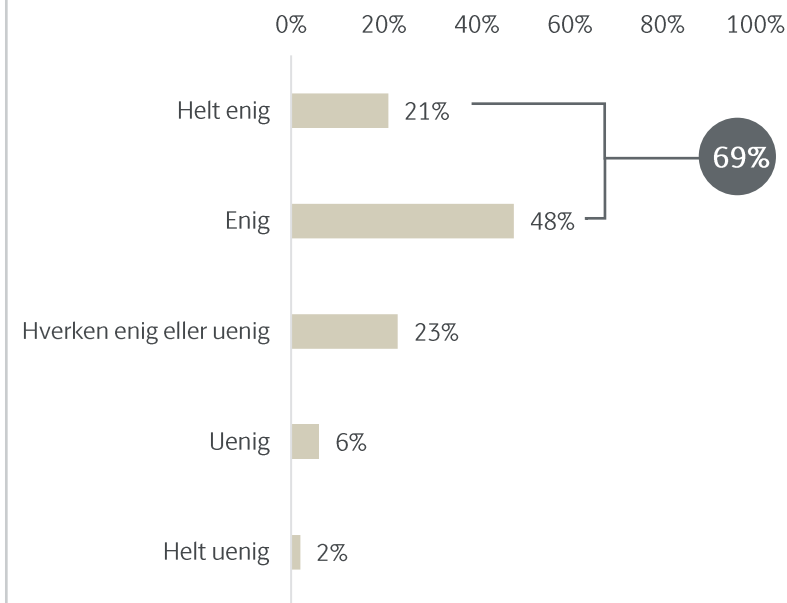
Da Gentofte Kommunes medarbejdere i januar 2023 udfyldte APV, blev der også spurgt til klimaindsatsen. Her erklærede 69% af medarbejderne sig enten enige eller helt enige i, at de på deres arbejdsplads har fokus på, hvordan de kan bidrage til klimaansvarlig og bæredygtig udvikling.

Mål 27: Kommunen går foran og synliggør, hvordan vi kan tage klimaansvar med konkrete og lokale bæredygtige handlinger.

Mål 28: Alle medarbejdere i Gentofte Kommune har et godt billede af, hvordan de på deres arbejdsplads og i deres faglige praksis kan bidrage til en bæredygtig og klimaansvarlig udvikling

Figur 34: APV-måling blandt medarbejdere i 2023

Klimatilpasning, natur og biodiversitet – Status på mål og tiltag

Klimatilpasning: 4 mål 2 indsatsområder og 16 tiltag

Klimaforandringerne – nu og i fremtiden – kræver at vi tilpasser kommunen

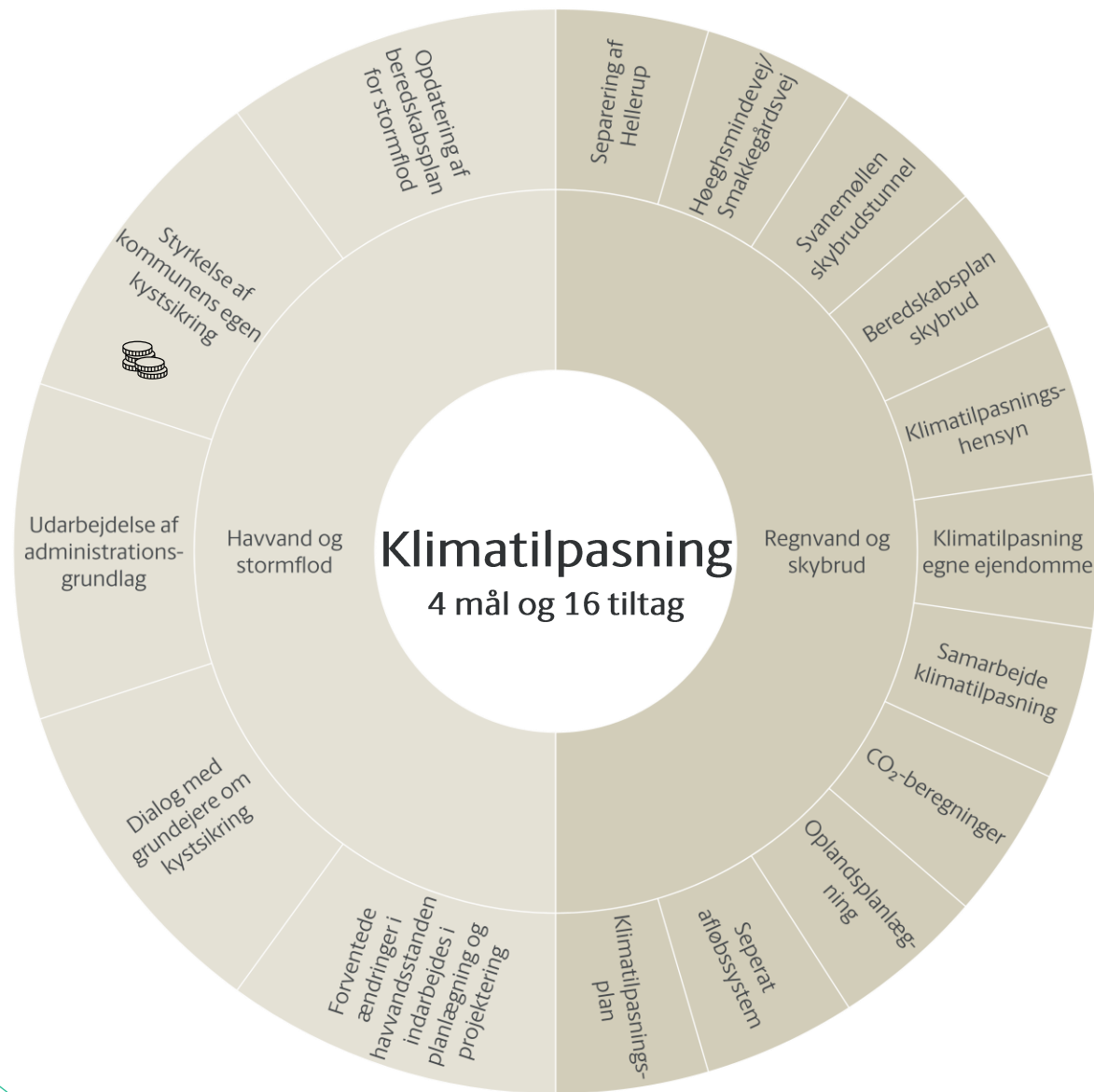
De nuværende og fremtidige klimaforandringer betyder, at der er løbende behov for at tilpasse kommunen til at kunne modstå øgede regnmængder, stigende hav- og grundvandsstand samt ændringer i temperaturer

11 tiltag ruste kommunen til at håndtere de øgede regnmængder vi allerede ser nu

Vi ser allerede nu en generel stigning i mængden af nedbør, samt markant flere og kraftigere skybrudshændelser. 11 tiltag skal adressere denne udfordring, hvoraf separat afløbssystem spiller en nøglerolle.

På lang sigt skal 5 tiltag ruste kommunen bedre mod oversvømmelser fra havvand

Havvandstanden er stigende frem mod 2100 og der forventes hyppigere og kraftigere stormflodshændelser. Der er derfor lavet 5 tiltag for løbende sikring af kyststrækningen i dialog med grundejerne.

Mål for klimatilpasning: De første skridt er taget med oplandsplanlægning og dialog med kystejere

Havvand og stormflod

Regnvand og skybrud

Klimatilpasningsmålene er langsigtede og der er derfor kun taget små skridt endnu

Det første klimatilpasningsmål er også det mest omfattende, nemlig at hele kommunen er klimatilpasset i 2050. Vejen går igennem realisering af tre andre langsigtede mål og en række klimatilpasnings tiltag. Der er derfor ingen målbare ændringer endnu.

Arbejdet er godt i gang på de tre mål om konkrete tilpasningsprojekter

Mhp. at nå målet om 20% separering i 2030, er man i gang med oplægningsplanlægningen af Kildeskovs-runden Opland, Hellerup, Etape 3 og Smakkegårdsvej/Høeghsmindevej.

I planlægningen arbejdes med udpegning af arealer til grønne løsninger på overfladen, samt udvikling af prototyper til opsamling af regnvand.

Der er indledt dialog med berørte grundejere om tilpasning af kystsikring på laveste strækninger. Der igangsættes analyse af langsigtet behov for sikring.

Mål 29: I 2050 er hele kommunen klimatilpasset, og der forekommer ikke længere overløb af regnvandsopblandet spildevand til Øresund og øvrige vandmiljøer

Et langsigtet mål: Der er ingen målbare ændringer endnu

Mål 31: I 2030 er der ved gennemførelse af klimatilpasningsprojekter muligheder for grønne og rekreative løsninger samt potentialer for at styrke natur og biodiversitet realiseret

Der arbejdes med udpegning af arealer til grønne løsninger

Der arbejdes med udvikling af prototyper

Mål 30: I 2030 er 20% af kommunen separeret og klimatilpasset til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau

Mål 32: Kyststrækningen stormfodssikres i perioden 2022-2050 løbende, så kysten til enhver tid er sikret til en 200 års-hændelse tilpasset havvandsstigninger

Dialog med grundejere er indledt

Analyse af langsigtede behov for kystsikring

Tiltag for klimatilpasning: Fin fremdrift i implementering af tiltag

Ny klimatilpasningsplan på vej

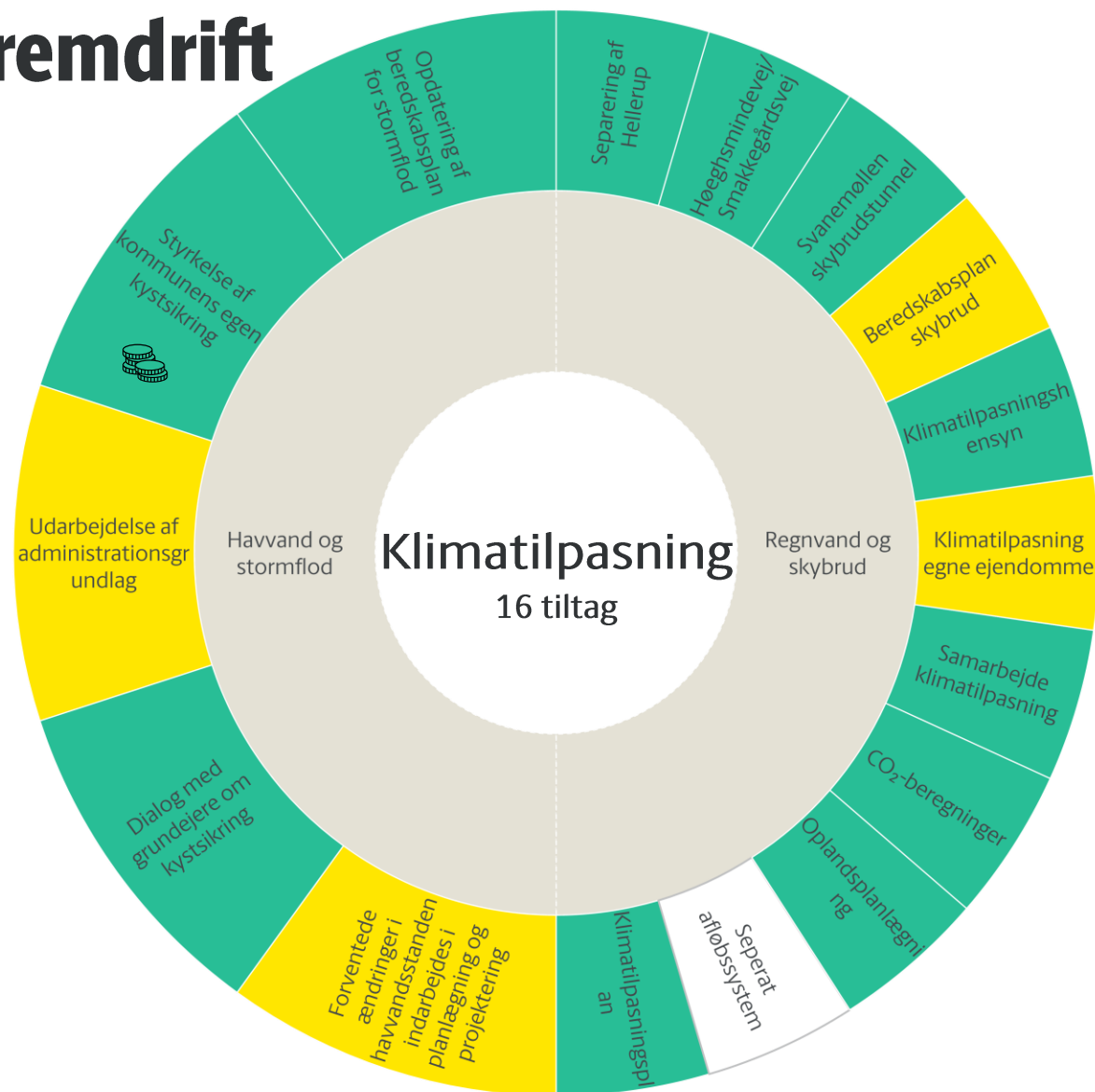
Arbejdet med en ny klimatilpasningsplan er i gang. Administrationsgrundlaget for kyst bliver færdiggjort i forbindelse med og i overensstemmelse med den nye klimatilpasningsplan, og derfor er den gul nu.

Oplandsplanlægningen er godt i gang

Oplandsplanlægningen forløber iht. rækkefølgeplanen. Novafos arbejder på en metode til beregning af CO₂-aftryk ved anlæg, som skal implementeres i oplandsplanlægningen. Sammen med Novafos vil vi udfordre rammerne i omkostningsbekendtgørelsen vedrørende finansiering af bæredygtighed og biodiversitet. Separering ved egne ejendomme er gul, da der er behov for bedre overblik.

Beredskabsplaner opdateres

Opdatering af planen for stormflod forventes færdig medio 2023, mens opdatering af planen for skybrud rykkes til 2024 pga. manglende ressourcer. Derfor er sidstnævnte gul.

Natur og biodiversitet: 2 mål, 5 indsatsområder og 8 tiltag

Klimaforandringerne sætter dyre- og plantelivet under pres

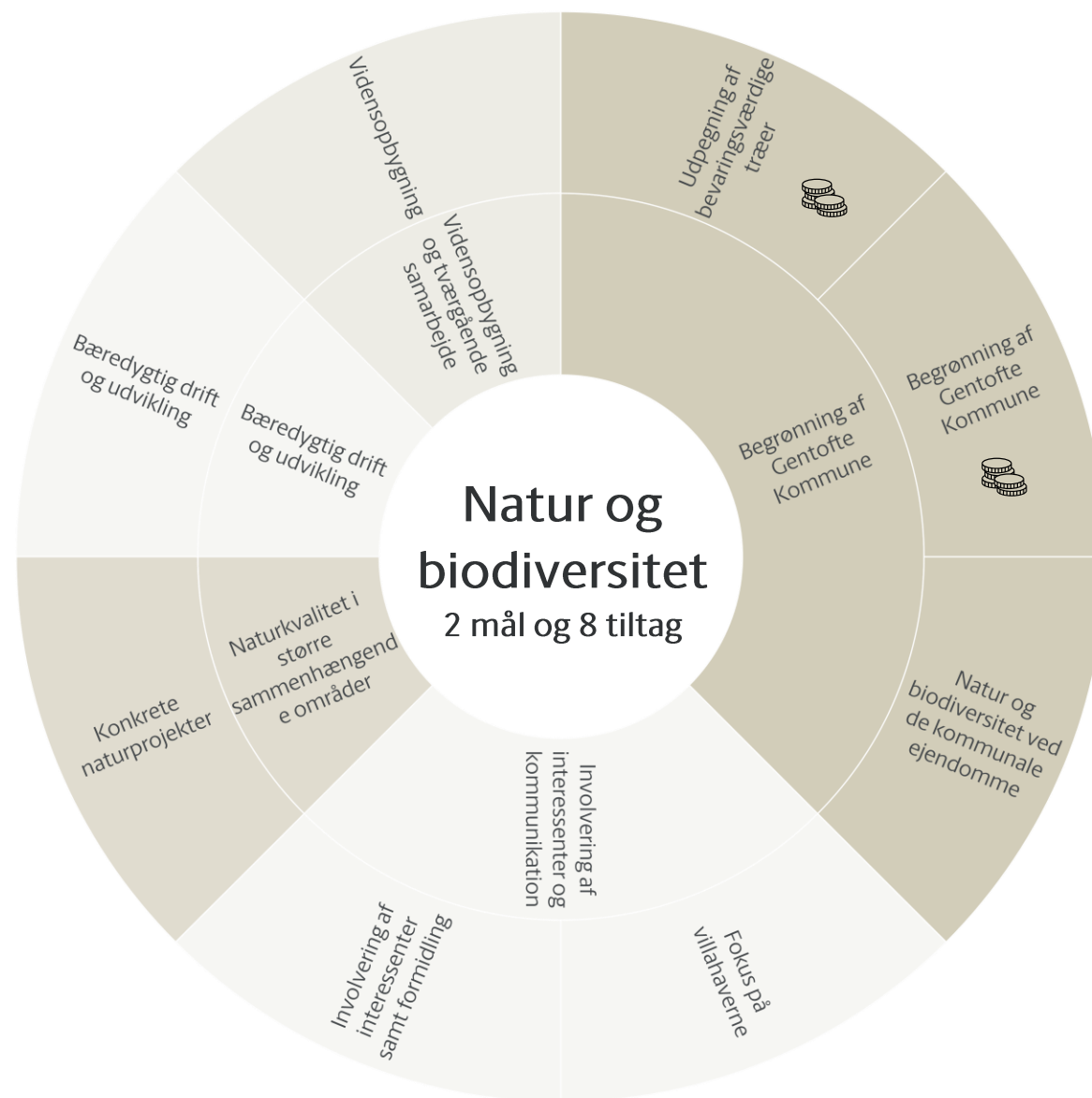
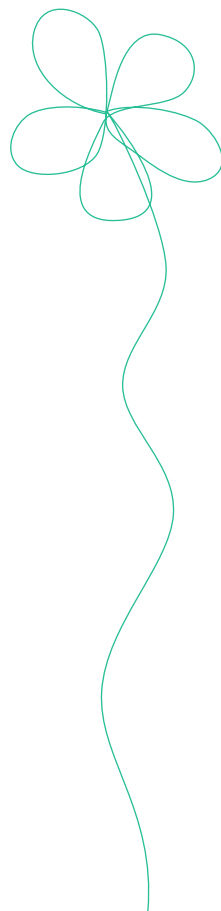
Klimaforandringerne og menneskelig aktivitet betyder, at levevilkår for dyre- og planteliv er under forandring, og at forekomsten af invasive arter er med til at true det naturlige dyre- og planteliv. I Gentofte Kommune øges sårbarheden ved at de grønne områder ligger spredt, som gør det svært for dyr og planter at have sammenhængende levesteder.

Tiltag skal skabe flere grønne korridorer..

For at sikre artsrigdommen er der udarbejdet tiltag, som skaber flere sammenhængende grønne korridorer for flora og fauna. Bl.a. ved at anvende mere naturnære driftsmetoder på grønne arealer og understøtte eksisterende naturområder.

...og indtænke biodiversitet i kommunens virke

Ved i højere grad at indtænke biodiversitet i kommunens planlægning, drift og prioritering, og ved at inddrage borgere, virksomheder, kommunale institutioner og statens styrelser, der ejer grønne områder i kommunen, styrkes de grønne områder.

☘ Tema: Klimatilpasning og natur og biodiversitet – Status på mål og tiltag

Mål for natur og biodiversitet: Mange projekter igangsat og vidensopbygning på vej

Der arbejdes med 9 af 20 naturprojekter

Det drejer sig om følgende projekter:

- 1) Bernstorffsvej - Idékongurrence
- 2) Udpegning af bevaringsværdige træer
- 3) Efteruddannelse af gartnere og driftsmedarbejdere m.fl. i biodiversitet
- 4) Skoleprojekter
- 5) Vild Have-ambassadør kurser for borgere
- 6) Materialecyklus - lade grønt afklip ligge i højere grad
- 7) Bioblitz Gentofte
- 8) Jægersborg Have, Sønderøhave, Egebjerg - biodiverse tiltag.
- 9) Nybrovej - grøn korridor til Mariebjerg kirkegård og Gammelmosen.

1 af 5 naturforbedrende projekter er i gang

Et projekt, der højner naturværdien i Hundesømosen er i gang. Der arbejdes desuden på en biodiversitetsstrategi og ud fra en kortlægning af hvilke områder, der har højest naturværdi, planlægges hvilke områder, der vil give mest mulig naturkvalitet at bevare, forbedre og binde sammen.

Mål 33: I 2025 er 20 inspirerende naturprojekter, der er forankret hos borgere, virksomheder eller kommunen, formidlet, for at beskytte de truede arter og styrke den biologiske mangfoldighed.

9 af 20 naturprojekter for at beskytte truede arter og styrke den biologiske mangfoldighed er i gang eller planlagt

④

Mål 34: I 2025 er 5 naturforbedrende projekter, der viser potentialer for biodiversitet på kommunens grønne arealer, igangsat, for at skabe flere levesteder for den hjemmehørende flora og fauna

1 af 5 naturforbedrende projekt, der viser potentiale for biodiversitet er i gang

④

Tiltag natur og biodiversitet: Gode takter ift. driftsomlægning og begrønning

Mange begrønningsprojekter er udpeget

18-20 lokaliteter er udvalgt til begrønning og forventes udført i efteråret 2023.

Kommunale ejendomme

Der begrønnes også ved kommunens ejendomme. Men der efterspørges en rammesætning og midler til større pilotprojekter.

Analyser skaber vidensopbygning

Der foretages kortlægning af grønne naturområders potentialer samt kortlægning af naturværdier. Der arbejdes sideløbende på en biodiversitetsstrategi. Gul fordi der først nu er nok personaleressourcer.

Der arbejdes med bæredygtig drift

I 2023 og 2024 indføres materialecyklus i driften og udfasning af maskiner på fossile brændsler.

Konkrete naturprojekter er sat i gang

Bl.a afprøvninger med græsslåningsdynamikker for øget biodiversitet, både langs veje og i naturområder. Større udvikling af naturområder kræver overvejelse om økonomi og ressourcer.

Der foregår meget interessentinvolvering

Bl.a. netværk på tværs af KMT, temamøde med boligforeninger, dialog med store virksomheder, Bioblitz og uddannelse af haveambassadører.

